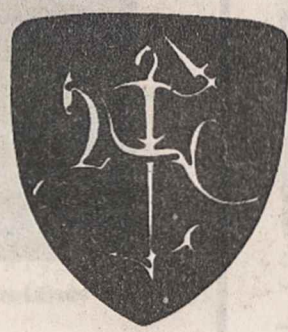

Nepriklausoma

Lietuva

Alp(LK)2828

• LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY •

Nr. 47 (48-ji metis) 1988 m. LAPKRIČIO – NOVEMBER 24 d. LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS • 7722 GEORGE ST. LASALLE, P.Q., H8P 1C4. Tel: 366-6220 • 50 c

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

DRAMATIŠKA PABALTIJOS ĮVYKIŲ RAIDA: MAŽOJI ESTIJA IR VĖL PIRMOJI ŽENGĖ LEMTINGĄ ŽINGSNĮ

Atgimusiame Pabaltijo respublikose įvykiai rieda tokiu greičiu, kad beveik neįmanoma jų ne tikrai išsamiai komentuoti, bet sunku net ir sekti. Pasinaudodami paskutinėmis žiniomis iš Vilniaus ir Šiaurės Amerikos kelių didžiausių laikraščių straipsniais, bandysime atpasakoti įvykius ir aptarti kanadiečių bei amerikiečių reporterių aprašymus.

Gana drąsias ir atviras informacijas dabar teikia VILNIUS per Maskvos trumpųjų bangų radijo tinklą.

Paskutinieji įvykiai prasiėjo, kai Estijoje vyriausiasis sovietas vienbalsiai priėmė nutarimą pakeisti savo sovietinę konstituciją taip, kad joje būtų įrašyti papildymai, leidžiantys Estijos valdžiai priimti arba atmesti sovietinius Kremliaus įstatymus. Nutarimas buvo priimtas dėl to, kad Maskva planuoja sovietinėje konstitucijoje š.m. lapkričio mėnesio pabaigoje įrašyti nuostatus, pagal kuriuos Kremlius galės nustatyti kas atskirtoms respublikoms leidžiama ir kas draudžiama. Ligšiolinėje SSSR konstitucijoje buvo minimos kai kurios respublikų autonominės teisės, nors jų, žinoma, niekas iki šiol nepaisė. Taip, pavyzdžiui, toje konstitucijoje yra net įrašyta, kad atskirtos respublikos, jeigu taip dauguma piliečių nubalsuotų, turi teisę pasistatyti iš sovietinės federacijos. Estai, juos sekdami lietuviai ir latviai, kaip tikrai paskutiniuoju metu savo sąjūdžiuose į tuos punktus atkreipė dėmesį. Todėl atvirumą ir persitvarkymą skelbiant Gorbaciov'as susirūpino tas "spragas" užkaišioti, kad jomis nepanorėtų ir negalėtų pasinaudoti pabaltiečiai, o po jų, neduok Dieve, Ukraina, Armėnija ir kitos nerusiškos sovietinės respublikos.

Kaip tikrai todėl Maskva reagavo labai greitai: skubiai sušauktas politbiuras

h.n.

ilgai diskutavo tą Estijos išsūkį ir už dienos Kremlius pranešė Estijai, kad toks nutarimas esąs priešingas sovietinei konstitucijai ir Estijos delegacija turinti tuojau pat atvykti Maskvon. Ji atvyko paties Estijos naujojo prezidento Arnold Ruutel vadovaujama ir jai buvo pasakyta grįžti į Tallinn'ą, sušaukti naują Estijos vyriausiojo sovieto susirinkimą persvarstyti. A. Ruutel žodžiais: "Dabar dalykai žymiai labiau paaiškėjo". Estai žada sušaukti naują susirinkimą kada nors šią savaitę.

Tuo tarpu Lietuvos vyriausiasis sovietas, susirinkęs Vilniuje, š.p. ilgo svarstymo, š.m. lapkričio 18 d. panašaus nutarimo nepriėmė. Balsų dauguma buvo nutarta šią konstitucinę klausimą atiduoti svarstyti komisijai. Anot Lietuvos komunistų partijos naujo pirmojo sekretoriaus Algirdo Brazausko, deputatai pasielgė išmintingai, nes tokio nutarimo likimas nebūtų buvęs peteliškės amžiaus ilgio ir neatsižvelgęs į realią padėtį. Jis net davė suprasti, kad šis lietuvių susilaikymas leis antruoju partijos sekretoriumi išrinkti lietuvį. (Iki šiol antras sekretorius būdavo rusas).

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis tačiau tą neryžtingumą pasmerkė ir dešimtys tūkstančių žmonių pasitiko išeinančius delegatus su nepasitenkinimo saukimais ir mojuodami daugybę juodais kaspinais perristų tautinių vėliavų. Panašiai reagavo lietuviai ir kituose Lietuvos miestuose.

Užsienio spauda laukė Gorbaciov'o ir Kremliaus reakcijos. Maskva paskelbė, jog lietuviai esą pasmerkė Estijos nutarimą. Vilniaus radijas tačiau dvi dienas iš eilės skelbė, kad Lietuva nepasmerkė Gorbaciov'as tuo metu svečiavosi Indijoje ir reporteriams pareiškė, kad tai esą buvęs "perestroikos" sukeltas per daug didelis jausminis prasižėmimas. Jis supranta pagrįstus pabaltiečių rūpesčius ir tikis kad po debatų karščio, visa nusistovės ir nusiraminsia.

Maskvos PRAVDA jau paskelbė, kad numatyta sušvelninti kai kuriuos planuotus griežtus sovietinės konstitucijos pakeitimus. Tuo tarpu tarptautinės žinių agentūros pranešė, kad š.m. lapkričio 21 dieną Vilniuje įvyko 10 minučių susisiekimo streikas. Streiką organizavo Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis, protestuodamas prieš Lie-

Rinkimų debatuose John Turner ir Brian Mulroney.

tuvos sovieto neryžtingą laikyseną, nepaantrinant ir nepalaikant Esijos nutarimų. Tuo pačiu, tai buvo protestas prieš Kremliaus numatytus SSSR konstitucijos nepriimtinius pakeitimus.

Vilnius geriausiai girdimas 8 val. vakaro, mūsų laiku, trumpomis bangomis 7.40.

Kitas bangas ir kitą laiką praneša Vilniaus lietuviskasis pasvalandis savo programos pabaigoje.

RINKIMUS LAIMĖJO KONSERVATORIAI, BET...

Š.m. lapkričio 21 d. Kanados federalinius rinkimus laimėjo Progresyviųjų Konservatorių partija, gavusi naujajame 295 vietų parlamente absoliutinę daugumą atstovų, būtent, 170. Liberalų partija padvigubino savo atstovų skaičių iki 81, o NDP padidino savo atstovų skaičių trečdaliu - iki 44. Taigi, nors konservatoriai turės mažiau atstovų negu praeitame parlamente, jų bus 22 atstovais daugiau, negu reikia absoliutinei daugumai (148 plius 22) šiame parlamente. Balsavo 17% milijonų kanadiečių. Iš jų 43% už konservatorius, 32% už liberalus, 20% už NDP ir 5% už kitas partijas. Taigi, jeigu ir neskaičiuotume 5%, bent 52% kanadiečių nepitarė Mulroney pasirašytajai laisvos prekybos su JAV sutarčiai. Todėl, nors techniškai konservatoriai galės tą sutartį praveisti parlamente, daugumos kanadiečių pritarimo jie negavo. Tai turės labai gerai išdėmėti naujoji Kanados konservatorių vyriausybė: laisvos prekybos sutartimi daugiau negu pusė kanadiečių nepasitiki. Toji sutartis tebėra miglota, paini, per greitai ir todėl pusiau iškepta. Ministeris pirmininkas Brian Mulroney, jo ministrai ir

jo partijos atstovai, turės pateisinti savo užtikrinimus ir įrodyti kanadiečiams, kad toji sutartis tikrai nepažeis nei varginančioms provincijoms teikiama parama, nei sveikatos ir nedarbo draudų, nei pensijų, nei nepasiturinčiųjų paramos, nei visos eilės žemės ūkio ir pramonės šakų, nei Kanados kultūrinių siekių, nei, pagaliau, Kanados savitumo ir savaimingumo.

Labai sustiprėjusi opozicija, aišku, budės parlamente, o įvairios politinės, profesinės ir ideologinės grupės bei pavieniai kanadiečiai seks tos sutarties pasekmes. Sutartis, jeigu ją priims dar gruodžio mėnesį parlamentas, išgalios jau nuo 1989 metų sausio 1 dienos.

Dar ilgai bus diskutuojama šių istorinių rinkimų eiga ir jos rezultatai, bet viena aišku jau dabar: lemiama vaidmenį šiuose rinkimuose vaidino Québec'o provincija. Iš jos vyks parlamentas net 63 konservatoriai ir vos 12 liberalų. Buvusi federalinių liberalų tvirtovė beveik visuotina balsavo už konservatorius. Šios provincijos rinkėjai, niekad nepasizymėję pastovumu, ši kartą buvo paklusnūs visiems savo vadams, nes konservatorius rėmė ne tik provinciniai liberalai su bespalviu Bourassa priešakyje, bet ir visokio plauko nacionalistai bei separatistai, palaikomi savų bekylančių biznierių ir piniguočių. Iš tiesų, ši provincija balsavo ne už Kanadą, bet už save. Priešrinkiminėje prancūziškoje propagandoje buvo skelbiama sena René Lévesque formulė, kad ne JAV, bet angliškoji Kanada yra kvebekiečių priešas, kad tai, ko siekia Ontario, yra visados nenaudinga Québec'ui ir kad vienintelis būdas išsivaduoti iš angliškosios

Kanados ekonominio jungo yra kuo didesnė prekyba su JAV. Tarp kita ko, buvo platinamas toks argumentas: "Brian Mulroney, gimęs šioje provincijoje nesąs joks "prakeiktas anglas kanadientis", bet ašis katalikas.

Klausantis begalės komentarų apie šiuos nepaprastai jausmingus Kanados rinkimus, ištrigo keli originalūs savaidai. Panašiu trumpu savaidu baigsime ir savo pirmąjį šių rinkimų reportažą. Vieni balsavo širdimi, kiti protu, kiti kitomis kūno dalimis, nepasizyminciomis nei širdimi nei protu, o dar kiti - tiksliai kišene. Tikėkimės, kad paskutinieji, t.y., piniginės balsuotojai, nepasirodys stipriausieji, nes jiems mažiausiai rūpi ir savo artimojo, ir savo krašto dalia.

Visos trys partijos ir laimėjo, ir pralaimėjo šiuose rinkimuose. Daugiau sia, žinoma, laimėjo konservatoriai, bet prarado šešis ministerius, jų tarpe populiarią Florą MacDonald ir darbštųjį Ray Hnatyshyn. Liberalai laimėjo didelę daugumą Atlanto provincijose (20 atstovų iš 32), neblogai pasirodė Ontario ir ypač Manitobos provincijose, bet skaudžiai pralaimėjo Québec'e ir labiausiai dėl to nesugebėjo nugalėti konservatorių. NDP pralaimėjo skaudžiausiai, nes jų svajonė neišsipildė nei tapti oficialiaja opozicine partija, nei laimėti nors vieną atstovą Québec'o provincijoje, kurios vajun supylė daug pinigų. Nelaimėjusi nė vieno atstovo Atlanto provincijose ir pralaimėjusi kelis Ontario provincijoje, NDP atsigavo tikrai Britų Kolumbijoje, tenai laimėdama net 19 atstovų.

25 m. NUO J.F. KENNEDY MIRTIES

Prieš 25 m. Dallas mieste buvo nušautas JAV prez.

John F. Kennedy. Iki šios dienos nėra visiškai paaiškėję, ar Lee Oswald'as vienas pats įvykdė atentatą, ar tai buvo daug didesnės konspiratorių grupės atliktas. Minima Mafia, Kubos diktatorius Castro.

Šią sukaktį paminėjo visos JAV valstijos ir ypač Taikos Korpuso, įsteigto J.F. Kennedy, nariai visame pasaulyje.

KANADA DALYVAUS KOLUMBO KELIONĖS 500 m. SUKAKTYJE

Multikultūros ir Pilietybės ministeris Gerry Weiner pranešė, kad specialus komitetas sudarys planus Kanados dalyvavimui tarptautinėje šventėje, minint 500 metų sukaktį nuo pirmosios Kolumbo kelionės į Ameriką. Jubiliejus bus švenčiamas 1992 m. Dalyvaus apie 30 valstybių, įskaitant Italiją, Ispaniją, JAV, Lotynų Ameriką ir Karibų kraštus.

"Tarptautiniam šventės pobūdžiui atitinka Kanados idealas ir toliau kurti dinamišką daugiakultūrinę visuomenę" - pareiškė min. G. Weiner.

MAINOS RŪBAI MARGO SVIETO

Sovietų Rusijos rašytojo Leonido Zorin'o 35 scenos veikalai ir 13 filmų buvo uždrausti rodyti teatruose. Gorbaciov'o erai prasidėjus, vieną jo veikalą "Svečias" stato dabar Maskvos teatras.

Šiais metais L. Zorin'ui buvo leista lankytis Saskatoon'o Persephone Teatre Kanadoje, kuriame vyko jo veikalo "Varšuvos Melodija" premjera. Autorius galėjo atvykti dėka pradėtų permainų Gorbaciov'o, kurį jis pavadinė "mūsų laikų romantiškasis herojus".

Žinoma, kad šalia romantikos, labai svarbi ir ekonominio bei socialinio bankroto realybė, kuri priverė ieškoti išeities "perestroikoj".

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsikimybą Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 22 -
Rėmėjo - \$ 25, -

P.S. Redakdarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

PRISIMENAME LAPKRIČIO 23-IAJĄ

LIETUVOS KARIUOMENĖS steigimo oficialiąją data laikoma 1918 metų lapkričio mėnesio 23-ioji, nes tą dieną išėjo pirmasis Lietuvos Kariuomenės įsakymas. Ši diena laikoma LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS DIENA.

Lietuvos kariuomenė kūrėsi labai sunkiomis sąlygomis, nes 1918 m. pabaigoje, I-ajam Pasauliniam karui pasibaigus, iš Lietuvos traukėsi vokiečių kariuomenė ir jų pėdomis žygiavo Sovietų Rusijos Raudonoji Armija, siekianti užimti Lietuvą.

PIRMIEJI Lietuvos kariuomenės organizatoriai buvo lietuviai karininkai, sugrįžę iš Rusijos. Kiek vėliau prie jų prisidėjo Mažosios Lietuvos ir JAV lietuviai kariai.

VILNIUJE 1918 m. VASARIO 16 d. paskelbus Lietuvos Nepriklausomybės Aktą, kariuomenės organizacijos reikalas pasidarė aktualus. Sugrįžę iš Rusijos lietuviai kariai pradėjo Lietuvos kariuomenės darbą slapta, nes vokiečių okupacinė valdžia griežtai draudė. Prie Valstybės Tarybos Vilniuje veikė Apsaugos Komisija. Ji registravo karius, rinko žinias ir svarstė kariuomenės organizavimo ir apginklavimo galimybes.

1918 m. spalio mėn. 11 dieną į Vilnių atvyko pirmieji 11 kareivių savanorių. Lapkričio mėn. 5-9 pasikeitė Vokietijos vyriausybė ir Lietuvoje pasidarė laisvesnės sąlygos veikti, bet drauge atsirado ir sunkių uždavinių dėl krašto vidaus ir išorinio saugumo.

Ministerių pirmininku tapus Mykolui Sleževičiui, krašto apsaugos ministeriu buvo karininkas Mykolas Velykis. Plėčiant mastą atsišaukimą į tautą vyriausybė vietoje stoti į krašto apsaugą ir nustatė sąlygas stojantiems į kariuomenę savanoriams.

Aktyviai pasireiškė moksleiviai ir studentija, stodama savanoriais į kariuomenę. 1919 m. sausio mėn. 5 dieną buvo jau apie 3.000 savanorių ir šis skaičius sparčiai augo.

Pirmieji ginklai, užsilikę nuo karo ir vartojimui mažai tinkami, savanorių buvo surankioti iš gyventojų. Nedidelius kiekius pavykdavo nupirkti iš vokiečių. Pirmieji pirkti ginklai buvo seni vokiški ir rusiški šautuvai, kulkosvaidžiai ir patrankos. Vėliau buvo gaunami nauji. Drabužius savanoriai dėvėjo nuosavus, už kuriuos jiems buvo atlyginama.

Kariuomenės organizacijos centras buvo Kaune, kur buvo vyriausybės ir kariuomenės štabo būstinė. Kauno mieste ir jo priemiesčiuose susiformavo dauguma kariuomenės dalių, veik visos karo technikos dalys ir tarnybos. Kariuomenės dalys dar steigėsi Alytuje, Kėdainiuose, Tauragėje, Marijampolėje, Raseiniuose, Gardine, Šiauliuose, Ukmergėje. Pėstinios kariuomenės dalys buvo pradėtos steigti 1918 m. lapkritį Vilniuje, visos kitos ginklų rūšys, persikėlus į Kauną.

1919 m. kovo mėn. 15 d. paskelbtas pirmas naujų, gimusių 1897 ir 1898 m. šaukimas, kuris buvo vykdomas prieš kovą su neįsivaikintose Lietuvos srityse.

KOVOS DĖL LIETUVOS LAISVĖS prasidėjo 1918 m. pabaigoje ir truko iki 1920 m. pabaigos. Kariauti teko su rusų bolševikais, bermontininkais ir lenkais.

Mūsų tautai ir valstybei košmariškai kartojo si kurie įvykiai. Vėl vokiečių okupacija, vėl Raudonoji Armija. Vėl kraują liejo kiti savanoriai - Miško Broliai. Vėl nuo negirdėto istorijoje žiaurumo kentėjo visa tauta.

Dabar už savo teises kovojame kitaip. Tačiau pirmieji savanoriai yra mums švyturys, brangus prisiminimas. Nenykstantis mūsų dėkingumas, nes jų dėka ugdėme savo tautinę sąmonę ir kultūrą, kuri davė tvirtą humanistinę ir tautinį pagrindą. Jis mus išlaikys ir toliau.

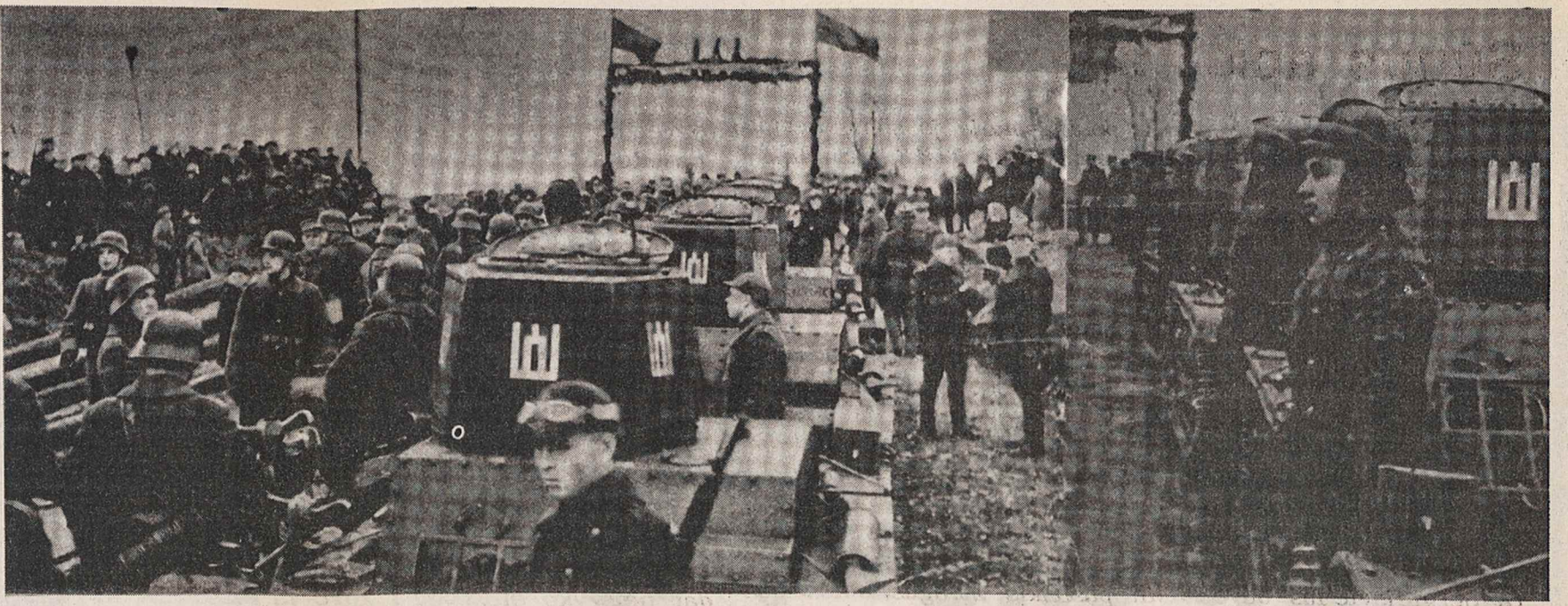
B. E. K.

SĄLYGOS SAVANORIAMS:

Drauge su atsišaukimu M. Sleževičiaus vyriausybė paskelbė ir konkrečius nurodymus, kokiomis sąlygomis savanoriai priimami.

"Sąlygos įstojimo į Lietuvos krašto apsaugą:

1. Visa Lietuvos Valstybės krašto apsauga yra Lietuvos vyriausybės žinioje ir priklauso Krašto Apsaugos Ministerio.
2. Visa krašto apsauga organizuojama karo disciplinos pagrindais;
3. Visi savanoriai priimami į krašto apsaugą ne mažiau kaip 1 metams. Tarnavimo laikas gali būti prailgintas ilgesniam laikui tik laisva sutartimi su savanoriais;
4. Mažinant krašto apsaugą ar darant visišką demobilizaciją savanoriai gali būti paleisti ir anksčiau metų.
5. Savanoriai, dėl kurių nors priežasčių negali ištarnauti metus, gali būti jų pačių prašymu paleisti tik Apsaugos Ministerio Štabo Viršininkui sutinkant;
6. Kiekvienas savanoris, stodamas Krašto apsaugon, raštu pasižada, kad jis gins Lietuvos Valstybę, pildys Lietuvos Valstybės įstatymus ir klausys savo vyriausybės įsakymų;
- 2 psl.

Nepriklausomos Lietuvos kariai pakeliui į Manevrus.

7. Lietuvos Valstybė duoda kiekvienam kareiviui savanoriui išlaikymą ir 100 markių algos mėnesiui. Be to, kiekvienai savanorio šeimynai, savanorio išlaikimai, mokama kas mėnesį po 50 markių.

8. Sužeistiems kareiviams, nebegalintiems uždarbiauti ir užmuštų kareivių šeimynoms valstybė užtikrina būvį. Būvio patikrinimo taisyklės bus paskelbtos skyriumi.

Ministeris Pirmininkas
(pas.) M. Sleževičius,
Krašto Apsaugos Ministeris
(pas.) Karininkas Velykis

LIETUVOS PERSITVARKYMO SAJŪDŽIO SUVAŽIAVIME:

Santrauka Antano TERLECKO kalbos, pasakytos 1988 m. spalio 22 d. Vilniuje Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio steigiamajame suvažiavime. Kalba buvo transliuota per Lietuvos televiziją ir radiją.

Lietuvos Laisvės Lyga sveikina delegatus, svečius ir televizijos žiūrovus, kuriems viena iš brangiausių vertybių yra Lietuvos likimas.

Kaip kažkada kryžiuočiai prūsus, taip 1939-tais, o gal gerokai anksčiau, mūsų kaimynas sumanė lietuvių tautą paversti vergais, o jų vaikus išauginti tautos duobkasiais. Kad šiandien galiu kalbėti iš šios tribūnos, ačiū lietuviui motinai, užauginusiai laisvę mylinčius vaikus. O kaip jie nekenė mūsų laisvės, kad patį žodį užmirtštume. Pirmiausia reikėjo sunakinti inteligentiją ir dvasininkiją. Vežė ir vežė į Sibiro platybes, kad nebeliktų Lietuvoje dorų žmonių. Kitus suguldė miestelių aikštėse patyčioms, ir seserims neleido apraudoti jų kapo. Šiandien sielojames dėl dvasinio tautos nuopolio. Kiek šviežių mokytojų ir taurių kunigų būtų išaugę iš gimnazistų, suguldytų Rainių miškelyje! O kaip ilgus pokario dešimtmecius musė ir musė kiekvieną, kurio širdis jautresnė, kurio galva karštesnė. O vis dėlto, smogėjų pykčiui, tauta liko gyva. Kiek laisvės meilės degančių akių matau šioje salėje! Kaip nekenčia mūsų laisvės šiandieniniai tautos smaigėdžiai, parodė rugsėjo 28-joji. Kokia neapykantą baudėdai daužė žmones, draskė tautines vėliavas, lupo nuo krūtinų Sąjūdžio ženklelius. Ne narkotikų baimė juos stimuliuojo. Jie manė, kad guminiai vėzdai privers mus išsivadėti pačios laisvės idėjos. Ačiū Dievui, šiandien mes vis dar žiniau prisimename Stasio Šalkauskio mintis: "Iškėlę drąsiai idėją kovodamas už ją, laimėsi daugiau, negu paskendęs kompromisų liūne". Manau, kad čia kaip tik vieta pakalbėti apie kompromisų pavojų Lietuvos atečiai. Lietuvos Laisvės Lyga pritaria Sąjūdžio programai ekonomikos, ekologijos, kultūros bei žmogaus teisių srityje. Tačiau prancūziško žodžio "suverenitetas" reikšmę mes aiškinamės pagal tarptautinių žodžių žodyną. Suverenitetas reiškia vienos valstybės atskirai nuo kitų, savo vidaus reikalų ir užsienio santykių tvarkymą. Suverenitetas arba tautai priklausančių aukščiausių teisių visuomenai gali būti realizuota tik pašalinus iš savo teritorijos svetimą kariuomenę. Teko girdėti sąvoką "tarybinis suverenitetas". Ačiū! Stalinas apdovanojo mus "tarybine valdžia", "tarybine teise", išaugino tarybinę buržuaziją. Tik neseniai sužinojome, kad Tarybų Sąjungoje nėra nei demokratijos, nei teisės, ir jos pačios Tarybų valdžios. Ar sąvoka "tarybinis suverenitetas" nėra okupacinis sinonimas?

Ką tik atspausdintame naujos konstitucijos projekte daug žodžių apie demokratinę santvarkos sukūrimą, tačiau visiškai neužsimenama apie partinį pluralizmą. Lietuvos Laisvės Lygos nuomone, sąvokos viena partija ir demokratija yra antipodai.

Lietuvių tautą giliai skaudina užsienio informacijos šaltinių skleidžiamas melas, esą trys Baltijos tautos - estai, latviai ir lietuviai, per beveik 50 nelaisvės metų susitaikė su savo dalia ir tereikalauja iš savo šeiminių vien autonomijos principais tvarkyti kai kuriuos savo ūkinius reikalus. Lietuvos Laisvės Lygos vardu pareiškiu, kad lietuvių tauta, turinti tokią garbingą istoriją, senas valstybingumo tradicijas, niekad nesusitaikys su Hitlerio ir Stalino primesta jai vergija. LLL reikalauja iš Tarybų Sąjungos vyriausybės:

- 1) paskelbti Molotovo-Ribbentropo aktą neturintį juriidinės galios;
- 2) išvesti iš Lietuvos okupacinę kariuomenę;
- 3) palikti lietuvių tautai teisę pačiai spręsti savo likimą.

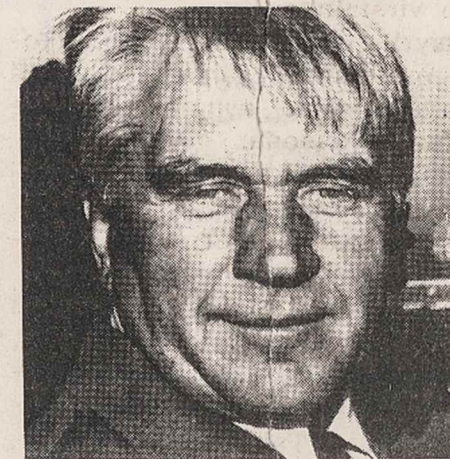
Tarybinė spauda bando mus įtikinti, kad esame nepilnaverčiai. Su Stalino ir Brežnevo nuniokota Lietuvos ekonomika, nepragyvensime. Kolonizmo adaptams iškiepyta mintis, kad "mažos tautos" be "draugiškos pagalbos" negali žengti nė žingsnio. Gal metas mums susiprasti ir liautis būti našta mūsų geradariams iš Maskvos... Suviestų tautų nariais yra 159 valstybės. ... Galėtų būti 62 valstybės, turinčios mažesnę skaičių gyventojų negu Lietuva pavyzdys. Jos atsisakė didžiųjų valstybių pagalbos ir pasiskelbė nepriklausomos. Vienintelė vargšė Rusija velka iki šiol sunkią mesianizmo našta. Suteikime jai internacionalinę pagalbą. Savo politinę ir ekonominę našta neškim patys! (Ypatingai plojo po šiuos žodžius).

Nenorėčiau čia kalbėti apie negarbingą KGB organizaciją, tačiau po gerbiamo Čepaičio kalbos esu privers-tas kai ką pasakyti.

Prieš 11 metų majoras Rimkus, dabar pulkininkas, kalbėjo vienai iš savo aukų: "Galvojate į istoriją patekti? Kiek pokario metais žuvo ne tokių kaip jūs didvyrių. Kas

juos šiandien beprisimena? Kur kabo jų portretai? Supūsite jūs kalėjimuose ir niekas nė vardo jūsų neprisimins". Koks esu laimingas, kad šioje salėje sėdi trys konclagerio, Stalino nesuspėti supūdyti Lietuvos partizanai - Jonas Petkevičius, Jonas Protasevičius ir Leonas Laurinskas, persitvarkymo gadyknė, šių metų birželio 14 d. pirmas Gedimino aikštės iškėlęs trispalvę. Jeigu Lietuvoje nėra tokios demografinės krizės, kaip Latvijoje ir Estijoje - ačiū pokario metu pasipriešinimo judėjimui.

Lietuvos Laisvės Lyga linki šiam Sąjūdžio suvažiavimui įžiebtį tvirtą viltį, kad mes gyventume nepriklausomoje Lietuvoje. (LIC)

Antanas Terleckas

NUO PAMINKLO STALINIZMO AUKOMS, MATYKIME PAMINKLĄ HITLERIZMO AUKOMS

Stalinizmas savo nusikaltimais ir vykdymo laiku neatskiriamas nuo hitlerizmo. Todėl ir paminklą stalinizmo aukoms, imtinti siūlau statyti ties J. J. Gražaus naujojo miškinio ties IX fortu, pakraščiu, kad iš jo matytųsi hitlerizmo aukų memorialas. Lankai viena - matai ir kita, mastai apie vieną - norom nenorom prisimeni ir kitą. Kaip žiauriai karo ir pokario metais žmonės gretingavo Staliną su Hitleriu sakydami: "Viens raudonas kaip šėtonas, kitas rudas kaip šuva".

Paminklą statome stalinizmo aukoms ir ateinančioms kartoms, kad visada jos atsimintų. Aukoms gyvieji labiausiai esame skolingi už tai, kad jų kūnai dar iki šiol išmėtyti bei pakasti po visą Lietuvą, Sibire, siaure, pasauly. O juk visų jų paskutinis noras buvo būti bent palaidotais Lietuvos žemelėje pagal tų metų tradicijas: būti pašarvotiems, apmastytiems ir apgiedotiems, palydėtiems su bažnytinėmis apeigomis. Juk tų metų dauguma aukų buvo tikintieji, o kiti tikintieji - siais tapo tada, kai buvo

prislėgti neteisybės žiaurumu, susitikę akistatom su mirtimi. Tad pastatykite bažnyčią, a t v e ž k i m e po kaulėlių ar saujelę žemės (jei kaulėlių neliko) iš pakasimo vietų, iš visų, kad ir tolimiausių charakteringiausių nekaltų žmonių žiaurių trėmimų, žuvimo vietų, p a š a r - v o k i m e pastaitytoje bažnyčioje ir garbingai p a l a i d o k i m e salia jos. Tai būtų gražiausias nekaltų žuvusiųjų pagerbimas, o giminės ir artimieji turėtų simbolinį kapą, kurį galėtų lankyti, minėti. Bažnyčios pastatas savo forma galėtų priminti antkapį, jos bokštinė dalis - paminklą. O ir pačios įvairiausiai išniekintos bažnyčios taip pat yra stalinizmo aukos.

Šių dienų persitvarkymo priešininkai ir stabdytojai taip pat turėtų ką čia palaidoti: savo karjeros troškuli, veidmainystę, nesąžiningumą ir kitas atgyvenas. Ties Kaunu sueina plentai iš visų Lietuvos krasčių ir, važiuodami pro šalį dieną naktį gyva respublikos pagrindine arterija - autostrada, galėtų prisiminti, kad ši bažnyčia yra ne tik stalinizmo aukų, bet ir persitvarkymo, laisvės ir dvasinio atgimimo metų paminklas.

Šalia bažnyčios reikėtų pastatyti muziejų, kuriame tilptų visa vaizdinė ir dokumentinė medžiaga nuo stalinizmo laikų pradžios. Paskutinę muziejaus apžiūros patalpą pravartu skirti šių dienų žymiausiems persitvarkymo priešininkams ir stabdytojams.

Paminklo statybai dauguma lėšų turėtų būti suaukotos žmonių. Tai būtų Lietuvos pagrindinis paminklas stalinizmo aukoms. Česlovas Jocius

Laisvės statula Karo muziejaus sodelyje Kaune.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Sūnus apie Tėvą

/ Apie Nikitą CHRUŠČIOV'ą pasipasakoja jo sūnus Sergiej Š.m.lapkričio mėn.14 d. amerikietiškaime TIME žurnale/

1964 m. spalio mėn. 15 d. Nikita Chruščiov'as buvo pašalintas iš valdžios. Išbuvęs daugiau kaip dešimt metų vienu galingiausiu pasaulio lyderiu, per vieną naktį tapo niekuo. Jis mirė 1971 m.

Chruščiov'o sūnus Sergiej'us, praėjus keliems mėnesiams nuo tėvo pašalinimo, pradėjo užsirašinėti savo išpūdžius, kad, anot jo, "nedingtų istorijai". Sergiej'us dabar 53 m. amžiaus, gyvena su savo antrąja žmona Maskvos daugiabutyje, kuris rezervuotas elitui. 1968 m. jis buvo perkeltas iš ypatingos svarbos ir slaptumo darbo į mokslo institutą direktoriaus įgaliotinio pareigoms. Jis vis dar tvirtina, kad nori atitaisyti prasimanymus apie savo tėvą. "Daugeliui sunku patikėti, bet Nikita Sergiejevič'ius buvo labai pasitikęs žmogus, nuoširdus beveik iki naivumo", - rašo sūnus.

"Rugsėjo mėn. pradžioje, vieną vakarą suškabėjo specialus vyriausybės telefonas. Nustebau. Visi žinojo, kad mano tėvas tuo metu buvo išvykęs iš Maskvos. Kalbėjo nepažįstamas man balsas:

- Galui kalbėti su Nikita Sergiejevič'ium?
- Jo nėra Maskvoje.
- Su kuo aš kalbu? - balse girdėjau nusivylimo gaidą.

- Aš jo sūnus.
- Labas. Čia Vasilij Ivanovič Galjukov'as. Aš buvęs N.G. Ignatov'o (Rusijos SSR prezidentas) saugumo viršininkas. Bandžiau visą vasarą susisiekti su Nikita Sergiejevič'ium. Aš jam turiu pasakyti kai ką nepaprastai svarbaus.

Dar labiau nustebau. Ką galėjo pasakyti Chruščiov'ui Ignatov'o buvęs saugumo viršininkas?

- Prašau manęs išklausti, - tęsė skubiai Galjukov'as. - Aš žinau, kad yra rengiamas sąmokslas prieš Nikitą Sergiejevič'į. Aš jam norėjau asmeniškai apie tai pranešti. Yra įtraukta daugelis žmonių.

Pagalvojau, kad žmogus sumišo. Kokie čia dabartiniais laikais gali būti sąmokslai? Nesąmonė.

- Vasilij Ivanovič'iau, - pasakiau, - geriau paskambinkite Semičastnij'ui į KGB. Jie viską sutvarkys.

- Aš negaliu kreiptis į Semičastnij'ų. Jis pats aktyviai dalyvauja šiame sąmokslu kartu su Šeļepin'iu, Podgornij'ų ir kitais. Visa tai aš norėjau Nikitai Sergiejevič'ui asmeniškai pasakyti. Jis randasi dideliame pavojuje.

- Paskambinkite už kelių dienų. Jis turėtų netrukus grįžti.

- Gal negalėsiu tai padaryti. Man tik visiškai netikėtai pasitaikė proga prieiti prie šio specialaus telefono ir pasilikti vienam kambaryje. Gal galite manęs išklausti ir tada pasakyti Nikitai Sergiejevič'ui apie mūsų pasikalbėjimą.

Nežinojau, ką daryti. Jeigu tai buvo bepročio kalba, jis mane kankintų nepagrįstais įtarinėjimais. Tačiau, - jeigu jis nėra sumišęs? Gal geriau su juo susitikti ir tada paaiškėtų.

- Gerai. Duokite savo adresą, aš atvykčiau ši vakarą ir Jūs man viską papasakosite, - atsakiau.

- Ne, ne. čia pavojinga kalbėti. Ar žinote, kur randasi Centralinio Komiteto patalpos Kutuzovo Prospekte? Pasakykite, kaip atrodo Jūsų automobilis ir aš Jūsų lauksiu.

- Mano mašina juoda - licenzijos numeris 02-32. Būsiu už pusvalandžio.

Sergie'us ir Galjukov'as nuvyko į mišką už Maskvos. Čia Galjukov'as išaiškino, kaip jam pasisekė nugirsti keletą Ignatov'o telefoninių pasikalbėjimų su Brežnev'iu ir Podgornij'um. Nors jam pavyko nugirsti tik dalelę tų pasikalbėjimų, jis buvo įsitikinęs, jog šie planavo ištumti Chruščiov'ą iš valdžios prieš lapkričio mėnesį.

Mes vaikštinėjome apie porą valandų. Atsisveikinant, Galjukov'as tarė: "Sergie' Nikitovič'iau, tik būtiniausiu atveju man paskambinkite ir nieko nesakykite telefonu kito, tiktai susitarti susitikti. Mano telefonas "užtaisytas" - aš tikrai žinau".

Visa tai buvo ne tikrai neįprasta, bet bauginančiai nerealu. Grįžtant į miestą, mes abu atsikvėpėm, matydami, kad niekas mūsų neskė. Kokie naivūs buvome. Baimė, kad jo paties telefonas buvo sekamas - tai tik dalis tiesos, kad taip buvo. Chruščiov'o telefono linijos buvo irgi "užtaisytos", tad mano susitikimas su Vasilij Ivanovič'ium buvo atsektas nuo pirmo iki paskutinio žingsnio.

Kai tėvas sugrįžo Maskvon, aš abejočiau, ar viską jam pasakyti, ką girdėjau. Kas, jeigu visa tai buvo tik nepažįstamojo sufantazuota. Kas, jeigu jis kalbėjo nesąmones apie aukščiausios valdžios narius - daugelį kurių aš pažinojau nuo vaikystės Kijeve ir kurie mūsų namuose yra buvę daugelį kartų?

- Žinau, - pradėjau kalbą, - kai kas ypatingo atsitiko tau čia nesant, gal tai nesąmonės, bet negaliu tylėti.

Tėvas išklaušė manęs nepertraukdamas. Kai baigiau, jis pasakė: "Gerai padarei man pasakydamas. Pakartok dar kartą, kokius vardus jis tau pasakė?"

- Ignatov'as, Podgornij'us, Brežnev'as, Šeļepin'as.

Tėvas pagalvojo minutę. "Ne, negali būti. Brežnev'as, Podgornij'us, Šeļepin'as - tai visiškai skirtingi

vienas nuo kito žmonės. Ignatov'as - labai galimas dalykas. Bet ką bendro jis turi su kitais?"

Kitą dieną, kai tėvas sugrįžo iš Kremliaus, tuojau pareiškė: "Atrodo, nieko panašaus nevyksta, kaip tu kad pasakojai. Mykojan'as, Podgornij'us ir aš išėjome kartu iš Ministrų Tarybos, ir aš jiems pasakiau, ką girdėjau iš tavęs. Podgornij'us tik nusijuokė: "Kaip ir pagalvoti taip galėjai, Nikita Segiejevič'?" Bet, dėl visa ko, aš paprašiau Mikojan'o, kad jis susitiktų su tuo vyru (Galjukov'ui).

Buvau labai susierzinęs. Vienas dalykas paskirti Mokojan'ą ištirti tą reikalą, bet kaip galima buvo taip nerūpestingai atlikti - ir dar dalyvaujant Podgornij'ui, kuris buvo išvardintas kaip vienas iš sąmokslu dalyvių?

Po kelių dienų Mikojan'as pasikvietė į savo butą Sergiej'ų ir Galjukov'ą. Jis juos šaltai pasveikino ir paliepė Segiej'ui viską užrašyti. Galjukov'as papasakojo savo istoriją ir dar pridėjo, kad per kelias paskutines dienas Ignatov'as pasidarė neramus, nes Chruščiov'as dar neišvyko atostogų į kurortą Pitsunda, Kryme. Galjukov'o išvada: sąmokslas prasidės visu rimtumu, kai tik Chruščiov'as išvyks.

Kambaryje jautėsi sunki tylą. Mikojan'as sėdėjo kažką galvodamas, lyg mūsų ten visai nebūtų buvę. Pagaliau pasisuko į mus:

- Viskas, ką jūs čia dabar pasakėt, yra labai svarbu. Jūs pasirodėte esą tikrais komunistais...Aš tik noriu pasakyti, kad mes taip pat žinome, jog Nikolaj Viktorovič Podgornij'us, Leonid Iljič Brežnev'as, Aleksander Nikolajevič Šeļepin'as ir kiti draugai taip yra garbingi komunistai, kurie nė per plauką neabejojant, paskyrė visas savo jėgas žmonių gerovei, komunistų partijos gerovei. Mes ir toliau laikome juos ginklo draugais bendrose grumtynėse.

Pastebėjęs, kad aš padėjau į šalį savo plunksną, Mikojan'as griežtai įsakė: "Užrašyk, ką aš čia dabar pasakiau."

Galjukov'as sumišęs žiūrėjo į Mikojan'ą. Jo akyse matėsi baimė. Atsisukęs į mane, Mikojan'as užbaigė:

- Perrašyk šio mūsų pasikalbėjimo užrašus ir atsiųsk man. Aš išvykstu į Pitsundą. Raportą gali atgabenti į ten. Niekam jo nerodyk - jokiame žmogui. Aš pasakysiu Nikitai Sergiejevič'ui apie visa tai ir mes nutarsime, ką daryti.

Kitą rytą, kai priėjau prie paskutinio puslapio, nutariau išleisti Mikojan'o paskutinį pareiškimą, nes jis netiko prie bendro pokalbio tono. Tada išvykau atostogų. Už valandos ar dviejų, pasiekus tėvo vasarnamį, mes nuėjome prie Mikojan'o namų jo atsiimti.

- Atnešiau raportą, Anastas Ivanovič'iau. Ką man dabar daryti?

- Tėvas atsakė už Mikojan'ą:
- Kai mes grįšime, atiduosime jį Anastas'ui.

LAI DŽĪVO LATVIJĀ!

* BALTŲ GRUPĖS ANKSTESNIEJI LATVĪAI buvo įsikūrę Baltijos jūros rytiniame pakrastyje prieš 4.000 metų. T. i. k. LATVIŲ ir LIETUVIŲ kalbos kildinamos iš indoeuropiečių šeimos, yra išlikusios gyvos iki šiol.

12. a. latviai susiorganizavo į keturias kunigaikštijas. Prekiavo žemės ūkio produktais, kailiais, bičių medumi, gintaru su romėnais, vokiečiais, graikais ir slavais. Apsigynimui pasistatė apie 380 tvirtovių.

Nuo senųjų amžių iki 1918 m. latviai kariavo dėl savo laisvės daugelį karų ir vis dėlto kraštas buvo patekęs teutonų riteriams, rusams, švedams, lenkams ir vėl rusams.

I-ojo Pasaulinio karo pabaigoje, žlugus rusų caro imperijai, latviai paskelbė savo nepriklausomybę 1918 m. LAPKRIČIO mėn.18 dieną.

Sovietų Rusija dalinę okupaciją įvykdė 1939 m. spalio mėn. 8 d., įvesdama 30.000 raudonarmiečių, "bendro gyvenimo" pretekstu, tuojau pat paėmė savo kontrolėn Rygos įlanką, pamarij apstatė artilerija ir užėmė aerodromus. 1940 m. rugpjūčio mėn.5 d. Latvija jau buvo oficialiai praminta 15-tąja sovietine respublika ir gavo "dovanų" - terora, trėmimus į Sibirą ir sukurtų tautinių institucijų bei kultūrinių vertybių naikinimą, bolševizaciją. Tai truko iki 1941m. liepos mėn. 5 d., kada rusus nuvijo į Rytus žygiavusi Hitlerio kariuomenė. Vokiečių okupacijos laikais 1941-44 m. daug latvių buvo išvežta darbams Vokietijon, nemaža suimtų ir kalinamų už laisvės siekimą ir rezistencinį sąjūdį. Buvo sudarytas tačiau ir latvių legions vokiečių karinės vadovybės žinioje, kai bolševikai vėl artėjo prie Latvijos, kraštui ginti.

Po karo trečioji sovietinių rusų okupacija tokia pat žiauri, kaip ir pirmosios dvi. Masiniai trėmimai kartojosi beveik kasmet iki 1949-tųjų metų. Mažesni suimnėjimai ir išvežimai tebevyksta visą laiką. Latvių vieton atkeliami rusai.

Su Raudonosios
Armijos tankų
įsiveržimu Rygon,
Kremlius ištiesė
savo rankas
pagrobtį Baltijos
valstybes.

Chruščiov'as su Mikojan'iu lankosi Rytų Vokietijoje.

Tik daug vėliau supratau, kodėl mano tėvas taip elgėsi. Jis nenorėjo patikėti, kad tokie dalykai galėtų įvykti. Tie sąmokslu apkaltinti asmenys buvo dešimtmečiais jo draugais. Jeigu jis negalėjo jais pasitikėti, tai kuo tada? Be to, jis buvo labai pavargęs ir neturėjo nei jėgų, nei troškimo grumtis dėl valdžios.

Aš atidaviau raportą Mikojan'ui. Vėliau tą patį vakarą jis pakvietė, kad užaičiau pas jį. Savo miegamajame jis atidare rūbų spintą ir atsiklaupęs, ištraukė mano raportą iš po didelės rūbų krūvos.

- Viskas čia teisingai surašyta, - pasakė jis. - Tik tai pridėk pabaigoje mano žodžius, kaip mes pilnai pasitikime ir visiškai neabejojame draugų Podgornij'aus, Brežnev'o ir kitų garbingumu, ir kad mes neprileidžiame minties, jog būtų galimybė jiems visai atskirai veikti. Sėsk ir užrašyk tai.

Jis žiūrėjo, kaip aš rašau. Baigus, jis pasakė: "Dabar pasirašyk".

- Nustebau.
- Kodėl? Juk čia ne oficialus dokumentas?
- Taip bus geriau. Galų gale juk tu užsirašei, kas buvo kalbama.

Aš pasirašiau. Mikojan'as paslėpė papkę po marškinių krūva. Pamatęs mano nustebusį žvilgsnį, paaiškino:

- Čia saugiau. Be to, tas jūsų žmogus, matyt, nemažai prisigalvojo.

Spalio mėn. 12 d. rytmetį į orbitą buvo paleistas erdvėlaivis "Voškod" su 3-jų kosmonautų įgula. Tėvas žinojo, kada jis bus paleistas ir vis tikrino savo kišeninį laikrodį. Galų gale, pasakė:

- Jau iššovė.

Žvelgė į telefonus, bet jie neskambėjo. Paprastai visi norėdavo pirmiausiai pranešti gerą žinią. Bet ši kartą telefonai tylėjo.

Tėvas atsivertė savo popierius, bet negalėjo susikaupti. Praėjo pusvalandis, 40 minučių. Aš jaučiausi nejaukiai. Buvo taip, lyg visi pamiršo Chruščiov'ą. Panašios mintys atrodė užpuolė mano tėvą.

- Sujunk mane su Smirnov'u (jo padėjėjas per 30 metų), nurodė man.

Tuojaus buvo sujungtas.

- Drauge Smirnov'ai, kodėl neraportavote apie erdvėlaivio paleidimą į erdves?

Smirnov'as atsakė kažką, kad tai nebuvo nieko ypatingo. Tėvas vis labiau erzinosi.

- Tai kodėl jūs man nepranešėte? Jūs privalote tuojau pat pranešti rezultatus.

Žinoma, Smirnov'as jau viską žinojo ir visai neskubėjo paskambinti. Tėvas įsiutęs pakabino telefoną.

Temo. Tėvas ir Mikojan'as vaikštinėjo pakrante. Juos pertraukė atbėgęs uždusęs karininkas.

- Nikita Sergiejevič'iau, draugas Suslov'as prašo, kad jūs atsilieptumėte į telefoną.

Tėvas įėjo į mažąjį kabinetą ir paėmė ragelį:

- Taip, drauge Suslov'ai?

Ilga pauza.

- Nesuprantu. Kokie klausimai? Prašau, susitvarkykite be manęs.

Vėl pauza.

- Kas gali būti taip skubu. Aš sugrįšiu už 2-jų savaitų, tada mes galėsime viską išdiskutuoti.

Tėvo nervingumas pradėjo aiškiai reikštis.

- Niekas nesuprantu. Ką tai reiškia "jūs visi susirinkote"? Mes diskutuosime agrikultūrines problemas lapkričio mėnesio plenumo. Tada bus pakankamai laiko apie tai pakalbėti. Gerai, jeigu taip skubu, aš atvyksiu rytoj. Sudiev, - galų gale nusileido tėvas. (Bus daugiau)

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDAI

Iki šiol šis Fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui ir švietimui paremti. Pagrindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas. Tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

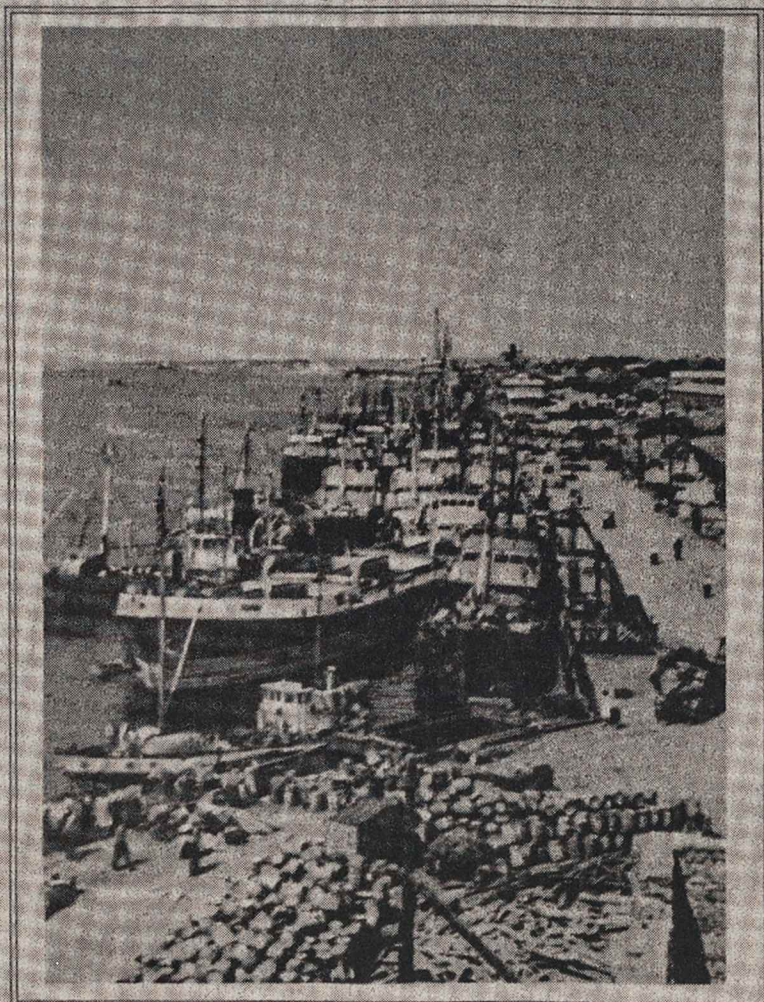
Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime KANADOS LIETUVIŲ FONDUI (Lithuanian Canadian Foundation).

Tapkime šio Fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian - Canadian Foundation,
Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio Fondo šūkis: KAPITALAS LIETUVAI,
PALŪKANOS - LIETUVYBEI IŠEIVIJOJE!

ATSIŪSTA PAMINĖTI:

Technikos Žodis. Pasaulio ir Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų-PLIAS/ALIAS žurnalas, įsteigtas 1951 m. Išeina kas trys mėnesiai. Vyr. redaktorius V. Jautokas. Viršelyje - K l a i p ė d a. Žvejų uostas.

SPALVINGIEJI LIETUVIŲ BALDAI

Jurgis Gimbutas /iš TECHNIKOS ŽODIS Nr. 3/

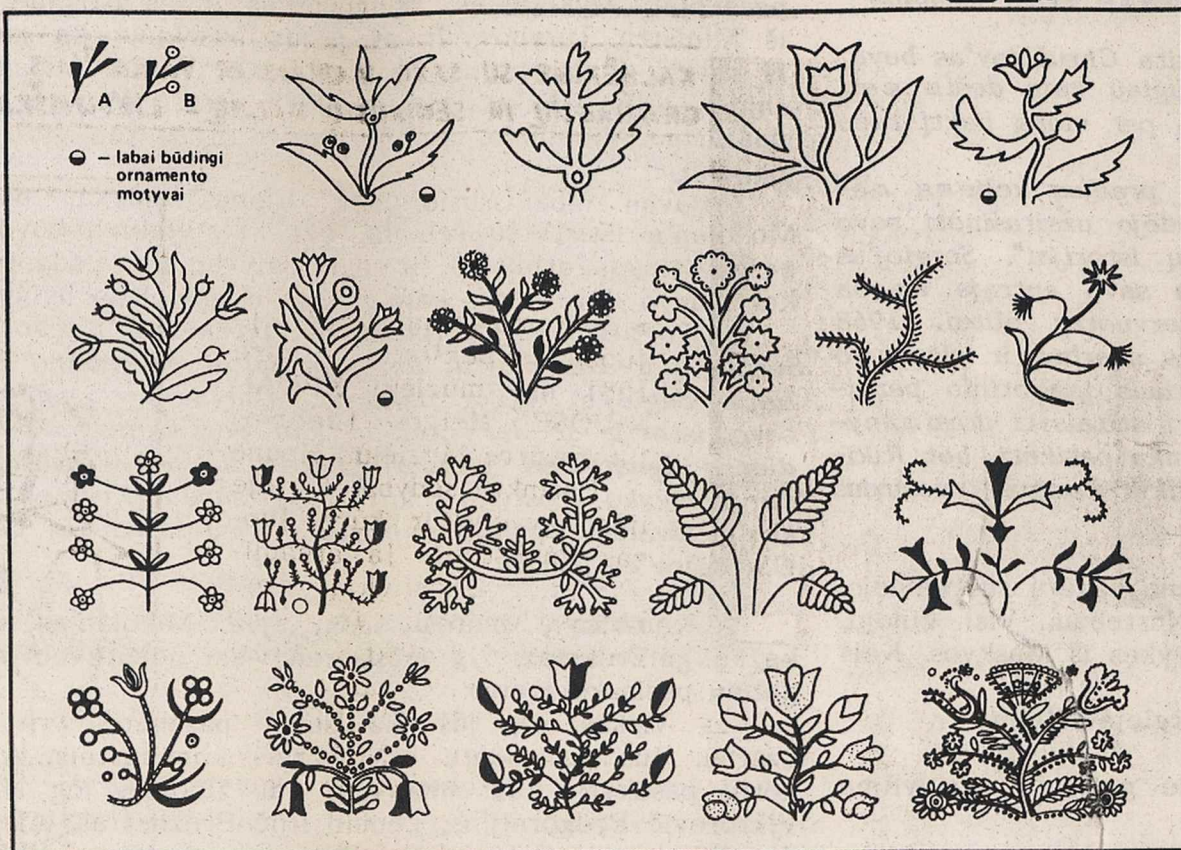
Čia aptariamas inž. A. Keturkos veikalas, kurio viršelį reprodukuojame (žr. psl. 27), išleistas "Mokslo" leidyklos Vilniuje 1987 m., 136 psl. 111 iliustracijų (dauguma spalvotų), kaina 2.10 rb., tiražas 15,000. Knygos turinys duodamas bibliografinėje metrikoje šitaip: "Leidinio objektas - lietuvių liaudies polichrominiai baldai. Trumpai aptariama jų vieta interjere, parodomos šių baldų formos, ornamentų ir kompozicijos ypatybės, sisteminami ir klasifikuojami ornamentų motyvai ir jų elementai, aptariama baldų gamybos ir dažymo technika. Daugiausia dėmesio kreipiama į baldų koloristiką - ornamentų spalvų derinių kompoziciją įvairiuose Tarybų Lietuvos regionuose. Keliama mintis apie polichrominio dekorą reikšmę šių dienų mokslui ir kūrybos praktikai". Iš tikrųjų nagrinėjamas objektas yra ne sovietinės (tarybų), o senesniųjų laikų Lietuvos tradicinės kaimo kultūros produktas.

Autorius užpildė spragą ligšiolinėje dailėtyros ir etnografijos literatūroje, kur buvo randama tik pripuolamų duomenų apie kaimiškųjų baldų puošybą spalvomis. Veikalas puikiai suredaguotas, parodant panaudotą medžiagą kartogramose ir tyrinėjimų rezultatus išraiškingomis diagramomis. A. Keturka apriboja savo knygos turinį, nesiekdamas tikslo išanalizuoti baldų raidą. Ornamentai suklasifikuoti pagal etnografinius Lietuvos regionus ir sugrupuoti piešiniuose, apimančiuose po keliolika ar keliasdešimt elementų.

Daug darbo autoriaus idėta į koloristikos moklo studijas, kuriomis atremtos jo observacijos ir išvados: "XIX amžiuje į spalvą imta žiūrėti ir iš mokslinių bei praktinių pozeijų. Sparčiai ėmė plėtotis koloristikos mokslas, tiriantis spalvų ir jų derinių ypatybes, jų poveikį žmogui ir praktinio spalvų panaudojimo svarbą bei galimybes. Koloristikos moksle spalvos klasifikuojamos pagal įvairias sistemas. Labiau paplitusi ir tyrimo praktikoje vartojama V. Ostavaldo trimatė spalvos sistema. Koloristikos teorijoje kiekvienas spalvos tonas nusakomas trimis komponentais, išreiškiamas atitinkamais skaičiais, būtent: 1. spalvos tono bangos ilgiu, 2. spalvos šviesumu ir 3. jos sodrumu. Šita spalvos tonų charakteristika remiamasi ir šioje knygoje, sudarant nagrinėjamų baldų spalvų lenteles" (cituoja iš Keturkos knygos, p. 71). Minėtieji skaičiai pateikti tapytinėms skrynioms Žemaitijoje, Aukštaitijoje ir Užnemunėje (Suvalkijoje) 98-je lentelėje (panagrinėta 12 spalvų), o tapytinėms spintoms - 102-je lentelėje (13 spalvų). Visa tai yra naujiena lietuvių atitinkamoje literatūroje.

Ne tik lietuviai margindavo savo baldus, tai autorius duoda palyginimų su kaimyniniais kraštais. Trumpai konstatuoja bendrybes ir skirtumus tarp baldų ir trobesių išorės puošybos. Pastebėtas nuoseklus derinimas. Knygos pabaigoje pateiktas sąrašas baldų meistrų, dirbusių XIX ir XX a. pradžioje: Aukštaitijoje 12 pavardžių, Žemaitijoje 10 ir Užnemunėje 9. Panaudotos literatūros sąrašas yra 70 pozicijų: 30 lietuvių autorių, 17 rusų kalba (jų 5 autoriai lietuviai), 14 Vakarų Europos. Kaip įprasta Vilniaus leidyklose, pridėtos trumpos santraukos rusų ir anglų kalbomis. Iliustracijų sąrašo duomenys patogiai pakartoti ir čia pat prie iliustracijų, kurios įlauzytos į tekstą. Veikalas parašytas kondensuotai, žodiniam tekstui duodant mažiau negu 60 puslapių. Visą kitą - iliustracijos, diagramos, lentelės, kartogramos ir minėtasai mokslinis bagažas knygos pabaigoje.

Kai jau turime nemažą apibendrinančių veikalų apie Lietuvos liaudies kaimo tradicinį meną (dažniau vadinamą liaudies menu), atėjo laikas išgilinti ir specifinius klausimus. Toks yra Alfonso Keturkos disertacinio masto darbas. Jis rinko medžiagą savo knygai net keturiolika metų dalyvavo devyniose ekspedicijose į senuosius kaimus, pats piešė iš natūros spalvotus piešinius (daugiau negu 800), kurių tik maža dalis reprodukuota aptartoje knygoje. Nu-

Žemaitijos augalinio ornamento motyvai: A - šakelė su lapais; B - šakelė su neišryškintais lapais ir žiedais arba su vėšliais lapais ir žiedais

rodė baldų matmenis. Knygos apipavidalinimas ir tobula spaudos technika pralenkia iki šiol spausdintas lietuvių etnografijos bei dailėtyros knygas. Išeivijoje turime panašiai aukštos kokybės Anastazijos ir Antano Tamosaičių Kanadoje išleistus veikalus, skirtus lietuviškiems drabužiams, margučiams ir juostoms (viskas anglų kalba).

Apie autorių randame Tarybų Lietuvos enciklopedijos II-me tome trumpą Z. Liandsbergio tekstą: "Kolega inž. archit. Alfonsas Keturka gimė 1919 m. Padviliškių kaime Ukmergės apskrityje. 1949 metais baigė Kauno universiteto statybos fakultetą, 1971 metais gavo architektūros mokslų kandidato laipsnį. Iki 1970 metų dėstė Kauno politechnikos institute, po to - Vilniaus inžinerinio statybos instituto docentas. Pagal jo projektus pastatyta gydykla Druskininkuose (1956 m.), gyvenamųjų namų, kavinų, vaistinių, apie 30 antkapių, išplėstas ir rekonstruotas Kauno zoologijos muziejus (1982 m.). A. Keturka parašė daugiau negu 30 straipsnių profesiniams klausimais, neaplenkdamas ir tradicinės lietuvių kaimo statybos. Jis ir dailininkas, sukūręs apie 600 akvarelių ir grafikos lakštų. Jo tapybinius gabumus matome ir aptartoje knygoje.

VERTINAMA NEPRIKLAUSOMYBĖS METŲ PASTATŲ KOKYBĖ

Dar prieš "persitvarkymo sąjūdį" Lietuvoje, 1985 metais buvo parašyta ir 1988 metų "Lietuvos TSR architektūros klausimų" 9 (1) sąsiuvinyje išspausdinta Jolitos Kančienės studija "Racionalizmas Kauno tarpukario laikotarpio gyvenamuosiuose namuose (1918-1940 m.)", psl. 106-122, 10 paveikslų. Autorė pažymi, kad Kauno miesto naujų gyvenamųjų namų statyba buvo pasiekusi savo apogėjų jau 1931 metais, o nuo 1935 metų buvo pradėtas gražiausių ir patogiausių namų premijavimas. Studija nagrinėja daugelį architektų ar inžinierių projektus ir jų atlikimą. Aukštomis kvalifikacijomis išskirti Stasys Kudakas, Vytautas Landsbergis-Žemkalnis, Bronius Eslbergas ir Feliksas Vizbaras, kaip sukūrę savitus "stilius" (kabutės Kančienės). Toliau seka Arnas Funkas, Vladimiras Dubeneckis, Feliksas Bielinskis, Mykolas Songaila, inžinieriai Leiba Zimanas, Izaokas Trakmanas, Jonas Acus-Acukas. Suminėta daug namų savininkų - projektų užsakovų pavardžių, bet ne rangovų (kontraktorių), ir namų adresai.

Autorė vertina pozityviai Kauno gyvenamuosius namus statytus Lietuvos nepriklausomybės laikais. Štai kelios ištraukos: "Kuriant racionalinę architektūrą, daug prisidėjo užsienyje studijavę Lietuvos architektai... Kauno racionalizmas savitas, saikingas, kartu ir emocionaliai įtaigus. Naujamiestyje, kur buvo brangūs žemės sklypai, vyravo daugiabučiai pelningi namai. Jie būdavo statomi pagal ištatymą - vienas salis kito, pirmuosiuose aukštuose įrengiant įvažiavimus į kiemą... Pamažu ryškėja fasado struktūra, kompozicija tapo išradingesnė... būdavo atsižvelgiama į tradicinius principus". Pagirtas klasikinės vilos pavyzdys - Vatikanio diplomatinė rezidencija (arch. V. Žemkalnis, 1930 m.), nes pastatas darniai įjungtas į aplinką. Prisimintas 1937 metų konkursas "Maisto" darbininkų nameliams, kurį laimėjo inž. arch. Jurgis Okunis (dabar New Yorke), gavęs pirmąją vietą iš 32 konkurse dalyvavusių autorių. Savo išvadas Jolita Kančienė baigia teigimais: "Buvo sukurtos funkcionalios su aiškiu patalpų zonavimu daugiabučių namų planų schemas. Pigių butų namų projektavime pradėta tipizacija, ieškota racionalių sprendimų... Tarpukario laikotarpiu pastatyti Kauno racionalistinės architektūros gyvenamieji namai dominuoja tarp kitų stilių ir apibūdina miesto architektūrą".

BALZEKO MUZIEJUJE CHICAGOJE

● Muziejus gavo 1980 m. mirusio majoro **Petro Šeštakauskio** asmeninį palikimą ir archyvus. Maj. Šeštakauskas Lietuvoje buvo Vytauto Didžiojo Karo Muziejaus konservatorius ir užėmė kitas pareigas vietas. Buvo apdovanojamas Lietuvos ir Švedijos ordinais. Po karo dirbo visuomeninį darbą Vokietijoje ir JAV-ėse iki mirties. Chicagoje jo iniciatyva buvo pastatytas Žuvusiems dėl Lietuvos Laisvės paminklas. Dovanota medžiaga apima jo studentavimo ir tarnybos metus Lietuvoje ir veiklą tremtyje. Į ją įeina daug dokumentų, laiškų, knygų, nuotraukų Vytauto ir Vyčio Kryžiaus ordinais, Švedijos Šiaurinės Žvaigždės ordinas, net lietuviškos kariškos uniformos dalys. Taip pat ir nemažai jo žmonos solistės **Janinos Steimanaitės** medžiagos, įskaitant daug lietuvių kompozitorių gaidų, retų jos įrengtųjų plokštelių ir asmeninių dokumentų.

● Muziejaus Moterų Gilda (pagalbinis vienetas) š. m. lapkričio 13 d. muziejaus Gintaro salėje minės savo veiklos dvidešimtą metinę. Tuo pačiu metu bus pagerbtos dvi aktyvios muziejaus veikėjos **Ellė Katauskienė** ir **Margie Mankienė**. Jos tarp kitko buvo iniciatorės ir steigėjos Moterų Gildos kambario muziejuje, kuriame išstatyta daug tautodailės, gintaro, audinių ir tautinių kostiumų ekspozatų. Katauskiene vyras yra muziejaus Tarybos narys, o Mankienės vyras yra profesionalas fotografas ir muziejaus "Audio-Visual" kambario vedėjas.

STUDIJŲ SAVAITĖ
(Jonas Masilionis)

(Švietimo Gairės" nr. 42)

Mokytojų, tėvų ir jaunimo savaitė šiais metais įvyko Dainavoje rugpjūčio 7-14 d.d. Iš dvidešimt dviejų (įskaitant ir šiemetinę) studijų savaitių tik dvi vyko kitur. Mokytojai pamėgo Dainavą, nes vieta graži, rami, lengvai pasiekama, nors ir nėra pačiame JAV centre.

Studijų savaitę suruošė JAV LB Švietimo taryba, finansiskai parėmė LIETUVIŲ FONDAS. Visą pareigūnų štabą ir paskaitininkus suorganizavo Juozas Masilionis, Švietimo tarybos vicepirmininkas ir Čikagos aukštesniosios lit. mokyklos direktorius. Lygiagrečiai veikė ir lietuviškai besimokančių grupė, kuriai vadovavo Bronius Kroks iš Philadelphijos.

Bendrą studijų vadovybę sudarė pareigūnai (alfabetine tvarka): laikraščio DAINAVOS SKAISTYKLA redaktorius A. Bagdonas, vakarinių programų vadovė V. Bublytė, kapellonas kun. J. Duoba, transporto reikalų vedovas V. Jautokas, lietuviškai besimokančių mokytojas V. Jonaitis, vaikų darželio vedėja R. Juskiene, ūkio vadovas P. Kaunas, komendantas ir sporto vadovas Br. Keturakis, ūkio vadovo padėjėjas B. Kumeta, sekretorė Pr. Masilionienė, tautinių šokių mokytoja J. Matulaitienė, šeimininkė O. Norvilienė, šeimininkės padėjėja J. Norvilienė, dainavimo mokytojas ir meno vadovas St. Slizys, švietimo tarybos leidinių parodos organizatorė V. Sparksytė, kulinarijos kūrėjų vadovė S. Stasienė, akordeonistas ir maudymosi žiūrėtojas D. Udrys, sveikatos priežiūrėtoja K. Valcienė.

Antrąjį savaitės dalį sudaro paskaitininkai. Iš viso šioje studijų savaitėje buvo skaityta 18 paskaitų, kurias galima suskirstyti į penkis grupes.

Bendriesiems mokykliniams reikalams buvo skirtos keturios paskaitos. R. Jautokienė įrodinėjo: "Koks pirmas skyrius, tokia ir liuanistinės mokyklos ateitis". R. Kurcienė nurodė liuanistinės mokyklos idealą: "Kūrybingo jaunuolio ugdymas". St. Stasienė svarstė "Kodel vaikai pradėjo blogiau mokytis", o J. Placius patarinėjo "Kaip naudotis vadovėliu".

Priešmokykliniam amžiui, labai šiuo metu aktualiam, buvo skirtos taip pat keturios paskaitos. D. Petrutyte paskaitė dvi paskaitas: "Vaiko žmogaus vystymosi fazės Montesori šviesoje" ir "Montesori gramatikos pritaikymas lietuvių kalbai". D. Dirvonienė skaitė paskaitą "Laisvė ir disciplina", o St. Vaišvilienė: "Švietimas Lietuvoje 'glasnost' dvasioje". Be paskaitų, šios prelegentės montesorininkės turėjo pokalbį su jaunomis motinomis, kurių čia buvo arti dešimtys.

Lietuviškai besimokančiųjų klausimas vis darosi aktualus, nes atsiranda ir vaikų ir suaugusių, kurie neišmokę ar primirę, nori mokytis lietuviškai. Turime šiam reikalui jau keletą vadovėlių, bet jie vis dar nėra tobuli, visus patenkiną. Apie savo rengiamus lietuviškai besimokantiems vadovėlius informavo J. Kavaliūnas ir S. Jonynienė.

Literatūrai buvo skirtos penkios paskaitos. A. Bagdonas kalbėjo apie Vydūną, J. Kavaliūnas apie Karišausko "Nemuno pasaką", S. Petronienė apie Brazdžionį ir M. Martinaičio "Kukučio baladę", o Kukutį vykusiai įsmeino O. Lukienė. Dr. J. Kavaliūnaitė "Meditacijos kapinyne" teoretiškai panagrinėjo V. Krėvės "Skerdžiaus" pabaigą.

Įvairiomis kitomis temomis buvo trys paskaitos. St. Slizys kalbėjo muzikine tema "Klausa ir klausytojas", Br. Keturakis sportine - "Lietuva ir olimpiniai žaidimai", V. Jautokas - "Kaip mikro bangos veikia žmogaus sveikatą". Be paskaitų, kurių, kaip minėta buvo 18, kasdien buvo rytmetinė mankšta, pravedama Br. Keturakio, šv. Mišios, atnaujamoms kun. J. Duobos ir P. Daugincio, su trumpu pamokslu, J. Masilionio pravedama lietuvių k. pamoka, St. Slizio pravedama dainavimo pamoka, J. Matulaitienė sokdino, S. Stasienė mokė kulinarijos, R. Juskiene vadovavo vaikų darželiui. Vakaraus vakarinės programos, pravedamos V. Bublytės, o už visus iškiliasias paskutinis, arba atsisveikinimo vakaras, pravestas St. Slizio, kur programą atliko vaikų darželis, lietuviškai besimokantieji, Detroito Moterų vokalinių kvartetų, kurį sudaro B. Januškiene, Č. Pluriene, N. Sliziene ir A. Tamulionienė, studijų savaitės choras. Ir Moterų vokalinių vieneto ir choro vadovas - St. Slizys. Pabaigai tautiniai šokiai, paruošti J. Matulaitienės.

Studijų savaitėje dalyvavo apie 120 asmenų: 45 aktyvūs ar senieji buvę lit. mokyklų mokytojai, 9 šeimos su 25 vaikais, 10 jaunuolių iš P. Amerikos ir žinoma, tiek pat iš JAV. Dalyvių buvo iš Kanados, JAV-ių, P. Amerikos ir net iš Lietuvos. Lietuviškai besimokančiųjų grupė buvo 30.

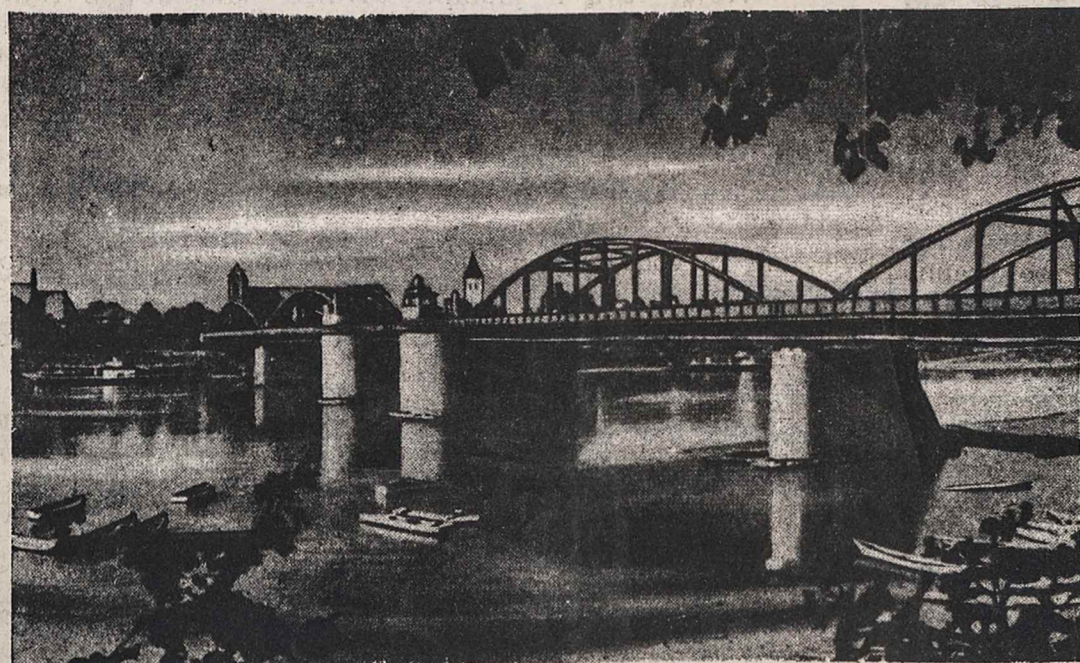
Taiigi, mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitėje buvo gerai atstovauta visoms studijų savaitės pavadinime minėtoms grupėms.

IS PADANGES MIELOS

(IS SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR ISEVIJOJE)

Kaunas. Senamiestis, Vilniaus gatvė.

Kaunas. Petro Vileišio tiltas per Nerį.

• KLAIPĖDOJE vyko idomus Tautinės Dramaturgijos Festivalis, pavadintas "Kopgalio vasara". Spektaklius rodė Klotimo teatras etnografinėje žvejo sodyboje savaitgaliais Smiltynėje. Dalyvavo Kretingos, Klaipėdos rajono Agluonėnų, Klaipėdos Jūrų Muziejaus ir Akvariumo teatrai, Tauragės ir Kretingos liaudies teatrai.

/ Neseniai JAV-se mirė ilgametis mūsų bendradarbis **P e t r a s I n d r e i k a**. Dar ne taip seniai buvo jis atsiuntęs šį erdvlių temomis aprašymą. /

APIE ANTARKTIKĄ

Tai pietinis žemės asigalis. Senovės graikai ir romėnai apie jį tik spėjo. Neturėdami tikresnių žinių, jį pakrikštijo "Terra Incognita Australis" arba "Nežinoma Pietinė Žemė". Kiti žemynai jiems jau buvo žinomi, nes į juos jie vykdė ekspansiją ir stengėsi kolonizuoti, įsteigiant Š. Afrikos kontinente savo koloniją.

Europos kontinente romėnai buvo pasiekę dabartinę Vengriją. Apie tolimesnes vietas ir gyventojus romėnų istorikas Tacitas jau X amžiuje mini ir lietuvių, gyvenančių prie Baltijos jūros. Tačiau žlugus Romos imperijai, žmonės greitai užmiršo žinias apie tolimus kraštus.

Anglijos jūrininkams bekeliaujant į Indiją ir patekus į salas, esančias netoliese Australijos kontinento, jie paskleidė gandus apie užtikimą naują žemyną, kuri angliai emė atidžiau tyrinėti ir nutarė jį kolonizuoti. Nuo XIX amžiaus anglai pirmiausia nutarė vežti Australijon iš Anglijos kalėjimų kalinius ir juos ten apgyvendinti. Ši mintis tuojuo buvo įvykdyta ir taip pirmieji Australijos kolonistai buvo Anglijos kalėjimų kaliniai. Juos naujame krašte sujungė bendri ekonominiai reikalai ir 1901 m. Australijos kontinentas tapo Commonwealth nariu, kuriam buvo suteikta konstitucija ir naujai respublikai parinkta sostinė Canberra.

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

**JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!**

Ateik į lietuvių A.A. (Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą. Susirenkame kiekvieną trečiadienį, 7722 George St. La Salle, Que. 8 val. vakare.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Dainiui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĖS IŠSIŽA -
DA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. Gv. Valančius

KALBĖKIME SU SAVO VAIKĖIS IR VAIKAIČIAIS VIENA
GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVISKAI!

• Memorialinį rašytojo Juozo Paukštelio (mirė 1981 m.) muziejų KEDAINIUOSE steigia Lietuvos Literatūros Muziejus Kaune. Parinkta sodyba, kurioje ilgai gyveno ir kūrė Juozas Paukštėlis. Ją atnaujina pagal architektų Kęstučio Miežinio ir Jono Stravinsko projektą. Būsimam muziejui jau išgauta prieš karą išleistų J. Paukštelio knygų, rankraščių, laiškų, dokumentų ir nuotraukų.

Minint autoriaus 90-tąsias gimimo sukaktuves pavasari, muziejus bus atidarytas.

• VILNIAUS Universiteto "Ramuvos" Klubo kraštotyrininkai šią vasarą rinko medžiagą Onuškio apylinkės Dusmenų kolchoze, Rokiškio rajone.

Didžiajam lietuvių kalbos žodynui surinko apie 700 žodžių, 400 vietovardžių, 360 tautosakos vienetų ir paruošė 53 etnografinius aprašymus.

Tačiau žmogus nerimo, nes jį kankino noras pažinti žemės pietinį asigalį, kurį saugojo nuo žmogaus akių įvairūs gandai ir sunkiai nugalimi ledynai. Bet JAV laivyno lt. Ch. Wilkes ryžosi geriau ištirti paslaptis, gaubiančias pietinį žemės asigalį ir pirmas paskelbė žinią, kad čia randasi kontinentas, kuris žmogaus dar tebėra neįsistirtasi. Pasklidusios žinios paskatinti, 1911 m. norvegų ir britų jūrininkai ryžosi arčiau ištirti pietinį asigalį ir įsitikinti ar iš tikrųjų jame yra koks nors kontinentas. Norvegas Roald Amundsen ir britai leidosi į dramatinę kelionę per ledynus, tikėdamiesi pasiekti pietinį asigalį. Varžybas laimėjo R. Amundsen, kuris gruodžio 14 dieną pasiekė asigalį. Tuo tarpu britų ekspedicija, vadovaujama Robert F. Scott asigalį pasiekė tik po 35 dienų. Grįždami atgal, jie visi žuvo.

Tolimesnį tyrinėjimą pietinio asigalio sutrukdė kilęs Pirmasis pasaulinis karas. Tik 1920 m. vėl pradėtas iš naujo pietinio asigalio tyrinėjimas, kurio ėmėsi JAV laivyno karininkas Richard E. Byrd. Jis 1928 metais jį pasiekė ir suteikė išsamių žinių apie tariamą pietinio asigalio kontinentą. Remdamiesi tomis žiniomis, mokslininkai 1950-60 m. jau apsiginklavę technologiniais instrumentais įsteigė asigalio ledynuose mokslinę tyrinėjimo stotį. JAV tyrinėjimo stotis ir dabar tebeveikia, tyrinėjant Antarktikos žemyno natūralius turtus. Iširtas ir Antarktikos žemynas, kurio ribos siekia 13,200,000 kv. kilometrų. Maždaug dvigubai didesnis už Australijos kontinentą.

Žemaičių pasididžiavimas - Šmitos versmė. Jos atradėjas - Mosėdžio parko akmenų muziejaus įkūrėjas gydytojas V. Intas. Šmitos versmė - fenomenalus gamtos paminklas Lietuvoje ir Pabaltijyje. Požeminio vandens stulpas, suradęs žemės gelmėse laidesnę vietą, kunkuliudamas veržiasi aukštyn. Jis primena verdantį katilą. Ne veltui šaltinis vadinamas verdene. Šmitos versmės vaduo labai tyras. Versmė teka 5-6 metų duburyje.

Tolėliau vinguriuoja vandeningas Šaltupio upelis, kuris įpuola į Gutinio upokšnį. Jis patvenktas. Nuo užtvankos lauko keliukas atveda į vieškelį Ylakiai-Mažeikiai. Pakelėje medinė skulptūra: Mergaitė, tiesianti vieną ranką versmės link, o kitoje laikanti šotį.

L. Grudzinskas "Tyroji šaltinio versmė"

1989 metų ESKURSIJOS Į LIETUVĄ

Iš Montrealio,

Nuo GEGUŽES 12 d. iki GEGUŽES 26 d. - \$1999.
Nuo LIEPOS 1 d. iki LIEPOS 14 d. - \$ 2199.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis nuo Gruodžio 1 d. į: L. Stankevičių, 1053 Cr. Albanel, Duvernay, Laval, Qué. Canada. H7G 4K7.
Tel.: (514)-669-8834.

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

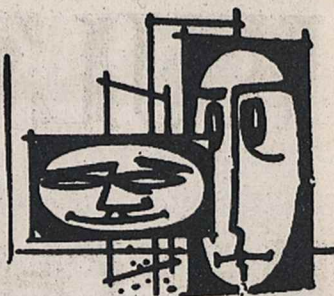
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

KREIVI VEIDRODŽIAI

GAL IR VĖLAI... BET ŠTAI IR OFICIALIAI MINIMA,
KAIP JUS DEPORTAVO 1941 m. BIRŽELIO 14 d.

Dadža žim. LA

Visas Antarktikos kontinentas yra apklotas ledyno sluoksniu, kuris vietomis siekia iki 3 kolometrų storumo. Jis yra suskilęs, plyšiai užpustyti sniegu ir sudaro didelį pavojų tyrinėtojams. Ledynas nuolat juda ir slenka vandenynų kryptimi. Per visą Antarktikos žemyną tęsiasi kalnų virtinė, kuri dalija kontinentą į dvi dalis. Vietomis kalnų viršūnės iškyla iki 4000 metrų aukščio. Kalnų atslaitėmis eina lygumos, bet jos uždengtos storu ledu. Jose randasi labai daug akmenų, kurie išlikę nuo žemės plutos formacijos laikų ir siekia, mokslininkų įsitikinimu, bent 500 milijonų metų senumo. Pakraščiuose radasi dvi nemažos įlankos: Ross ir Weddell. Abi įlankos yra pripildytos ledynų nuolaužų, kurios siekia net 600 metrų storumo. Antarktikos žemyne į padangę šauna kalnas, kurio viršūnė iškilusi 3,794 metrus. Antarktikos kalnų tęsinys, spėjama, yra Pietų Amerikos Andų kalnų, kuri yra perkirtas vandenynas.

Antarktikos klimatas yra žiaurokas. Labai vėjuota ir sausa. Temperatūra šokinėja nuo -18°C iki -88°C. Nors prie Antarktikos kontinento suduria visi vandenynai, mokslininkai linę juos vadinti Antarktikos jūromis. Jų vandens temperatūra vietomis neviršija, tai priklauso nuo vandenynų vandens. Tikima, kad Antarktikos žemyno pakraščiuose galėtų būti naftos, bet jos niekas neieškojo. Tačiau yra rasta chemikalų, bet ir tie dėl nepalankių sąlygų yra neeksploatuojami. Augalų taip pat nėra, išskyrus samanias. Yra užtikta žemyno viduryje akmens anglių. Antarktikos kontinente vyrauja asigalių gyvūnai - ruoniai ir kiti, kurių gyvenimo nedrumsčia jokie karai, tik žvejai jiems neduoda ramybės. Įkyriausia yra Sovietų Sąjunga ir Japonija, kurios nesilaiko tarptautinio susitarimo. Jeigu prie paukščių priskirti pingvinus, tai jų šeimos yra užmusios beveik visą Antarktikos kontinentą, jie net nebijo išbrovėlio žmogaus. Tačiau jų ramų gyvenimą dažnai sudrumsčia įvairių kraštų ekspedicijos. JAV-ės yra įkūrusios septynias bazes ar stovyklas Antarktikos kontinente, kurios yra aprūpintos traktoriais sniego nustūmimui. Neatsilikia ir kiti kraštai, o Argentina ir Pietų Amerikos kraštai yra pareiškę net nuosavybės teises, bet jų teisės tebėra nepripažintos tarptautinio organo ir vyrauja griežtas nusistatymas, kad Antarktikos kontinente draudžiama atlikti atominius bombų sprogdimus.

**LIETUVA LAUKIA LAISVĖS.
REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!**

JŪSŲ AUKA TAUTOS FONDUI GARSINA LIETUVOS LAISVĖS BYLĄ LAISVAJAME PASAULYJE. ŠEŠIOMIS KALBOMIS ELTOS IR RADIO ŽINIOS NESULAIKOMAI SKLEIDŽIA INFORMACIJAS ĮVAIRIOSE KRAŠTUOSE APIE LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ IR JĄ SKATINA.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos Fondui:
TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 Norwich Rd., Stoney Creek, Ont.. L8E 1Z6

TAUTOS FONDO APYLINKIŲ ATSTOVYBĖS:
Montrealio -1500 De Sève Str., H4E 2A7
Toronto - 53 Armadale Ave., M6S 3W9
Delhi-Tillsonburg - 39 Parkwood Drive, N46 2B7

TAUTOS FONDO APYLINKIŲ IGALIOTINIAI
Calgary - 823-21 Ave., S.E. Calgary, Alta, U2G 1M9
St. Catharines -12 Baker Drive, L2N 2V8
Edmonton - 16532-103 Str., T5X 2H4
Kitchener - 66 Aberdeen Rd., N2M 2Y6
London - 54 Hydro Str., N6Z 2H4
Oakville - 421 St. Augustine Drive, L6K 3G1
Thunder Bay - 75. 510 W. Victoria Ave., P7G 1H1
Roadney - R.R.3 West Lorne, N0L 2P0
Sault Ste Marie - 106 Woodward Ave., P6A 3T7

Vancouver - 367 West, 7th Ave., V5Y 1M2
Wasaga-Steiner - 449 Box 6RR4, L0L 2P0
Welland - 174 Cambrose Ave., L3B 1K5
Windsor - 3025 Longfellow Ave., N9E 2L4
Winnipeg - 58 Summerfields Way, R2G 2B3.

SKAUTŲ ŠVENTĖ

Toronto (Kanada) skautai yra veiklūs, jų tradiciniai parengimai nepraslenka tautiečių nepastebėti. Jie turi keletą didesnių parengimų metų bėgyje, kuriuos ruošia visi, sausumos ir jūrų skautai drauge, tai Kaziuko Mugė, Kūčių idomiai pravedama vakarienė, Vasario 16-toji - nepriklausomybės minėjimas, metinė šventė ir t.t.

Siemet, lapkričio 6 d. sekmadienio rytą ir popietės laikų skautai iškilmingai atšventė lietuvių skautų sąjungos septyniasdešimt metų sukaktį.

Minėjimas pradėtas ryto pamaldomis, Prisikėlimo parapijos šventovėje, toliau iškilminga sueiga Lietuvių Namuose ir oficialus minėjimas bei koncertas. Šioje dalyje daug kalbų nebuvo, tik keletas sveikinimų, įskaitant ir H. Lapo, kuris atstovauja mūsų konsulą J. Žmuidziną.

Skautų sąjungos organas, žurnalas SAKAUTŲ AIDAS sunkiai verčiasi, todėl šia punga jo leidimui gauta parama iš Toronto finansinių bei visuomeninių organizacijų ir pavienių asmenų. Aukų iš viso surinkta maždaug apie \$1,300. Tie pinigai išeiti sveičiui, atvykusiam iš JAV-ių, bus perduoti redakcijai, nes žurnalas leidžiamas Chicagoje.

Pranešėjas pagarsino, kad ateina siurprizas. Iš tiesų, B. Abromaitienė, veikli Toronto skautijoje, atvežė didelį tortą su septyniasdešimties degančių žvakių ir ją lydint dviem mažiesiems skautukams. Įvežus į sceną buvo pranešta, kad tas tortas ne taip pigiai atsiėjo, jį moterys kepė "tris dienas ir tris naktis"... Žvakutes užpūsti pakvietė beveik tuziną skautų ir rėmėjų. Užpūsti pavyko iš karto.

Meninę programą atliko vien tik skautai (aktyvūs ir anksčiau buvę). Pradžiai jauna skautė perskaitė ilgą patriotišką eilėraštį. Tuoj pasirodė scenoje „trubadūras“ (jį skautai taip tituluoja) su gitara ir mikrofonais Ed. Punksis ir padainavo tris nuotaikingas dainas, dvi iš jų - jo paties kūrybos. Jis pats sau pritarė gitara. Viena daina skirta skautams. Fleitistas Regina, akompanuojant pianinu jo žmonai, pagrojo fleita keletą modernių

Dalis Miško Ženklo kursų baigusiu vadovų-vių, po idomos ir nuotaikingos sueigos LSS VII-je Tautinėje stovykloje.

melodijų. Sol. A. Pakalniškytė paivairino programą savo skardžiu sopranu, akompanuojant J. Govėdū. Solistė padainavo keturias dainas, visas lietuviškai (nors buvo ir verstinių). Jos juodas kuklus aprėdas ir lygūs plaukai, bei maloniai skambantis balsas sudarė gerą išpūdį, tinkamą šiai progai. Atrodo, kad jos balsas ir scenos laikysena vis tobulėja. Klausytojai šiltai ją sutiko.

Jūros skaučių trio SUTARTINĖ, gerai žinoma Toronte. Dainininkės buvo keturios, matyt grupės vadovė Nijolė Benotienė nėra skautė, bet jos visos dainavo, nors buvo skelbta trio, kaip ir visada, pasigėrėtinai. Klausytojai veltui plojo, negalėjo išsauti dar nors vieną dainą. Be to, žiūrovai (kurie daugumoje skautai ir jų vaikai), jau buvo pavargę, dalyvavę visose trijose minėjimo dalyse ir ilgesio koncerto nepageidavo. SUTARTINĖS dainininkės jau spėjo pagarsėti ne tik Kanadoje. Jų sąstatas: Dana Pargauskaitė, Daina ir Zita Gorklytės ir vadovė Nijolė Benotienė.

Rengejai menininkams padėjo ir išeikė gėles, klausytojus pakvietė prie kavos ir pyragų, kurių buvo apščiui. Labiausiai traukė svečius tas tas jubiliejinis tortas su 70 žvakutėmis, kurį skautės pjaustė gabaliukais ir dalino alkaniems svečiams. Labai gražu, kad Toronto skautai (nors nėra labai skaitlingi) jubiliejaus proga vaišino visus koncerte dalyvavusius, o jų buvo virš 350. Viskas veltui, net įėjimo bilietai nebuvo.

Dalyviai sudėjo skautams aukų, bet kazin, ar apsimokėjo vien tik už tuos skanius pyragus. O kas mokės už darbą, paruošiant minėjimą? Bet aišku, skautai dirba už ačiū, nes viskas - Dievui, Tėvynei ir artimui. G.A.

• MNP Seselių metinė vakarienė - šventė vyks po specialių pamaldų lapkričio mėn. 27 d.

• PRISIKĖLIMO PARAPIJOS salėje vyks Naujų Metų sutikimas. Stalus jau galima užsisakyti pas B. Genčių tel: 532-8531. Bilietai kainą \$32.50 visiems. Į šią kainą įeina vakarienė, vynas prie valgio ir šampanas. Šokiams gros orkestras.

• Prisikėlimo Parapijos Tarybos Labdaros sekcija, suruošusi naudotų daiktų ir rūbų išpardavimą, gavo arti 3.000 dolerių pelno. Jis skiriamas šalpos reikalingam. Šiai sekcijai pirmininkauja dr. J. Čuplinskienė. Išpardavimo organizavime prisidėjo visa eilė talkininkų.

• TORONTO MAIRONIO MOKYKLA rengia Kalėdų Eglutę su Kalėdų Seneliu, dovanėlėmis. Mokyklos vaikai atliks Justino Marcinkevičiaus veiklą "Voro vestuvės". Eglutė vyks gruodžio mėn. 11 d., sekmadienį, 1-4 val. p.p., Prisikėlimo Parapijos salėje.

• NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ rengia Prisikėlimo Parapijos Visuomeninė Sekcija. Pradžią 8 val. v., Prisikėlimo Parapijos salėje.

• SPORTO KLUBAS "PERKŪNAS" organizuoja vyrų tinklinio komandą Toronte. Treniruosis trečiadieniais, nuo 7 val. v. St. Louis

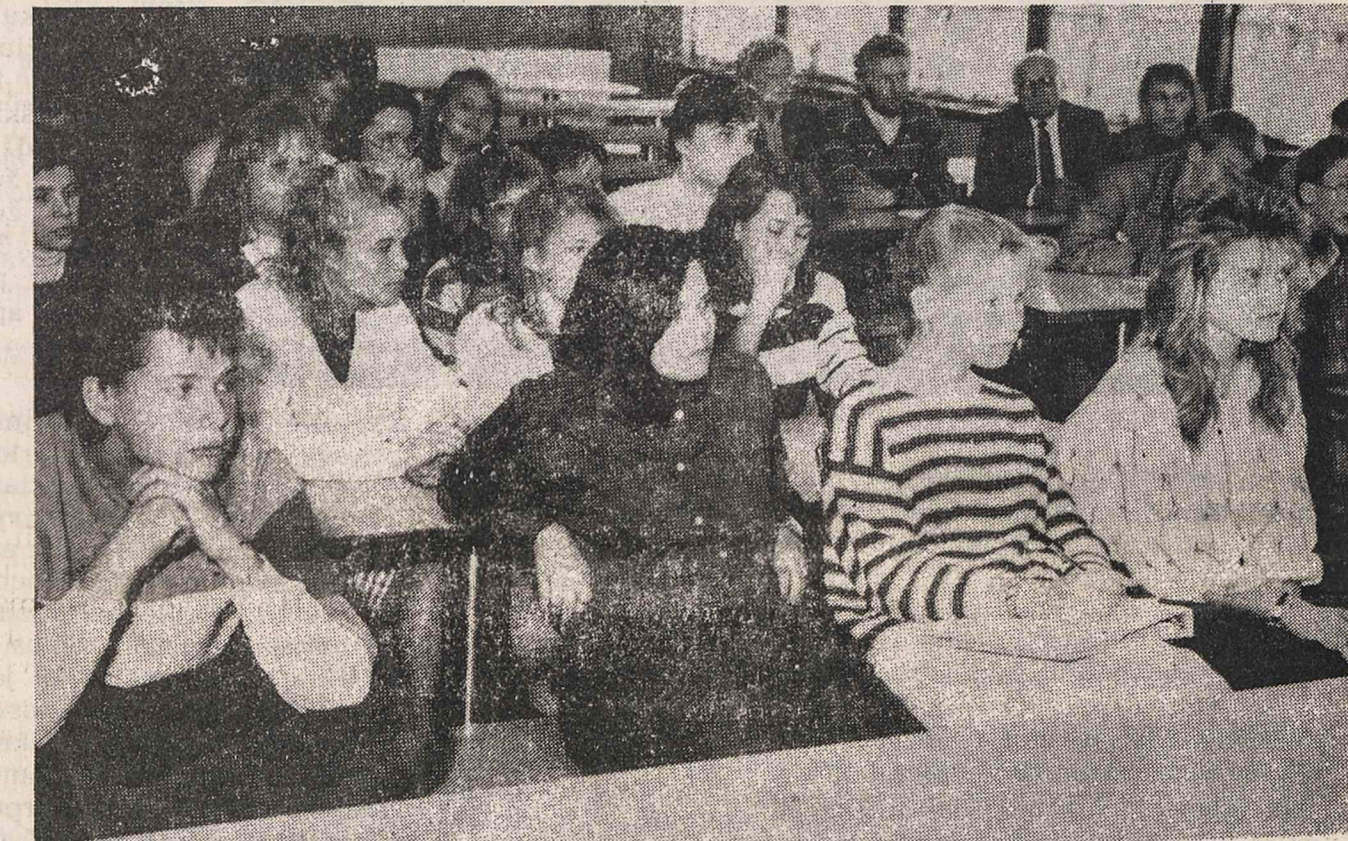
Mokykloje, 11 Morgan Ave., Tai yra patalpa pirmutinėje gatvėje į pietus nuo Royal York ir Queensway sankryžos.

Daugiau žinių pas Liną Garbaliuską tel: 277-3351.

chicago

BALFO ATSTOVĖ LANKSĖ DONELAIČIO MOKYKLOJE

Spalio mėn. 22 d. Kr. Donelaičio mokiniai susipa-

žino su Balfu veikla, išklaušė vienos iš Balfu direktorių Irenos Kriaučeliūnienės pašnekesio.

BALFas ne tikai rūpinosi ir rūpinasi lietuvių šelpimu, bet taip pat prisidėjo prie imigracijos įstatymų į Ameriką palengvinimo. Parsikvietė apie 35.000 lietuvių po II Pasaulinio karo, už juos garantuodami ir priglausdami 190 našlaičių.

Šalpa vyksta ir toliau. Mokiniai buvo labai susido-

Lietuvių Namų Žinios

• Sekmadienio popietėje dalyvavo 320 žmonių. Svečių knygoje pasirašė po vieną iš Kauno, Vilniaus, Marijampolės, Tauragės, Lazdijų; Di Ann Norkus iš Chicagos, N. ir V. Trečkiai iš Ottawos ir A.V. Motūzai iš Sault Ste. Marie.

• Kitoje popietėje dalyvavo 300 žmonių. Svečių knygoje pasirašė 2 iš Prienų, po 1 iš Anykščių, Vilniaus ir Kauno. Pulk. ltn. inž. Rimantas Dirvonis, Kariuomenės Šventės paskaitininkas iš Chicagos, Z.P. Augaičiai, Antanas Budreika.

• LN posėdžiaus gruodžio mėn. 1 d., ketvirtadienį, 7:30 val. v.

• Užpildytas anketų korteles, prašančias paremti Lietuvių Slaugos Namų statybą, nesiųsti Ontario premjerui David Peterson'ui ar Sveikatos ministerei Elinor Caplan, bet gražinti į LN. Del didesnio efekto jos visos bus įteiktos vienu kartu ir atitinkama proga.

• Lietuvių Slaugos Namams auksas: \$200,- V. Mastis; \$100,- J.B. Vaidotas. Iš viso statybos fonde yra \$96,417.45. Aukos primamos "Paramoje" sąsk. Nr. 8711, "Tarkoje" sąsk. Nr. 4259 ir Prisikėlimo Parapijos Kooperatyve sąsk. Nr. 155332.17.

• KŪČIŲ VAKARIENĖS bilietai jau išparduoti 60%. Yra likę 7 stalai, kuriuos galima rezervuoti tel: 532-3311.

• Kučių vakarienės bilietai kainos: vaikams iki 6 m. - nemokamai, jaunimui iki 12 m. - \$6,- jaunimui iki 18 m. - \$10,- studentams ir pensininkams - \$16,- ir suaugusiems - \$17. T.S.

• Bilietai į Kūčių vakarienę ir Naujų Metų sutikimą buvo parduodami sekmadienio popietėje ir jau 50% visų bilietai išparduoti. Norintieji rezervuoti stalus ar pavienius bilietus, prašomi skambinti Aldonai Skilandžiūnienei arba Teodorui Stanuliui tel: 532-3311.

Naujų Metų bilietai kainą \$32.50 suaugusiems, \$15,- jaunimui iki 25 m. amžiaus. Į bilietai kainą įeina karšta vakarienė, vynas vakarienės metu ir šampanas. T.S.

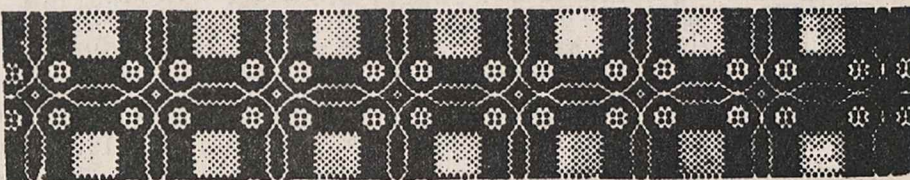
Dalis Kr. Donelaičio mokyklos mokinių klausosi pašnekesio apie Balfą mėję Balfu veikla. spalio 22 d. Nuotr. J. Tamulaičio

Mažosios Lietuvos Fondas

217 Bedford Ave., Montreal West, Que. Canada H4X 1S2

GAUTOS ŠIOS AUKOS: \$2,000,- a.a. PETRO ŠERNO palikimas; \$200,- PARAMA Kredito Unija (viso \$400); \$100,- J. Rukšienienė; po \$50,- Rūta Voges Žvilnūtė (viso \$200), Mažosios Lietuvos Moterų Draugija (viso \$550); po \$20,- Grita Buntinienė (viso \$170), J. Andrusis (viso \$50).

Nuoširdus AČIŲ visiems aukotojams. A.a. Petro Šerno stambus palikimas Fondui liudija šio tauraus lietuvių prisirišimą prie Pajūrio krašto, kur jam teko praleisti ilgiausią laikotarpį savo profesinio gyvenimo. Šitoks mūsų pastangų įvertinimas suteikia naujų jėgų intensyviai darbui. Fondo sąskaita PARAMOJE Nr. 8032. Fondo Valdyba.

PATARNAVIMAS - GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* CAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

WALTER DAUGINIS, Insurance Broker Ltd.
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous)
GRUPES SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
PENKTADIENĮ ĮSANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE.
(Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų: 1610
Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-3391

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

MOKA:

8 1/4% už 90 dienų term. indėl.
8 1/2% už 6 mėn. term. indėlius
8 1/2% už 1 m. term. indėlius
8 1/4% už 2 m. term. indėlius
9 % už 3 m. term. indėlius
9 1/2% už 1 m. GIC mėn. palūkanas
10 1/4% už 1 m. GIC invest. pažym.
10 1/4% už 2 m. GIC invest. pažym.
10 1/4% už 3 m. GIC invest. pažym.
8 1/2% už pensijų planą (variable rate)
10 1/4% už 1 m. term. pensijų planą
10 1/4% už 2 m. term. pensijų planą
10 1/4% už 3 m. term. pensijų planą
8 1/2% už pensijų fondą - RRIF (v.r.)
8 1/2% už namų planą OHOSP (var. rate)
7 % už taupymo sąsk.
8 1/4% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
6% už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo 11 1/4%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 11 1/4%
2 metų 11 1/2%
3 metų 11 3/4%
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 10 1/2%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 67 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% (kalnoto turto). Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydys, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninių paskolų mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antriniai mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (lėpos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A6 Telefonas: (416) 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St. Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3411

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 8 1/4%
180-364 d. term. ind. 8 1/2%
1 metų term. indėlius 8 1/2%
2 metų term. indėlius 8 3/4%
3 metų term. indėlius 9 %
1 metų GIC-met. palūk. 10 1/4%
2 metų GIC-met. palūk. 10 1/4%
3 metų GIC-met. palūk. 10 1/4%
1 metų GIC-mėn. palūk. 9 1/2%
RRSP ir RRIF (pensijos) 8 1/2%
RRSP-1 metų term. ind. 10 1/4%
RRSP-2 metų term. ind. 10 1/4%
RRSP-3 metų term. ind. 10 1/4%
Specialią taup. s-tą 8 %
Taupomąją sąskaitą 6 %
Kasd. pal. taupymo sąsk. 8 %
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 5 1/4%

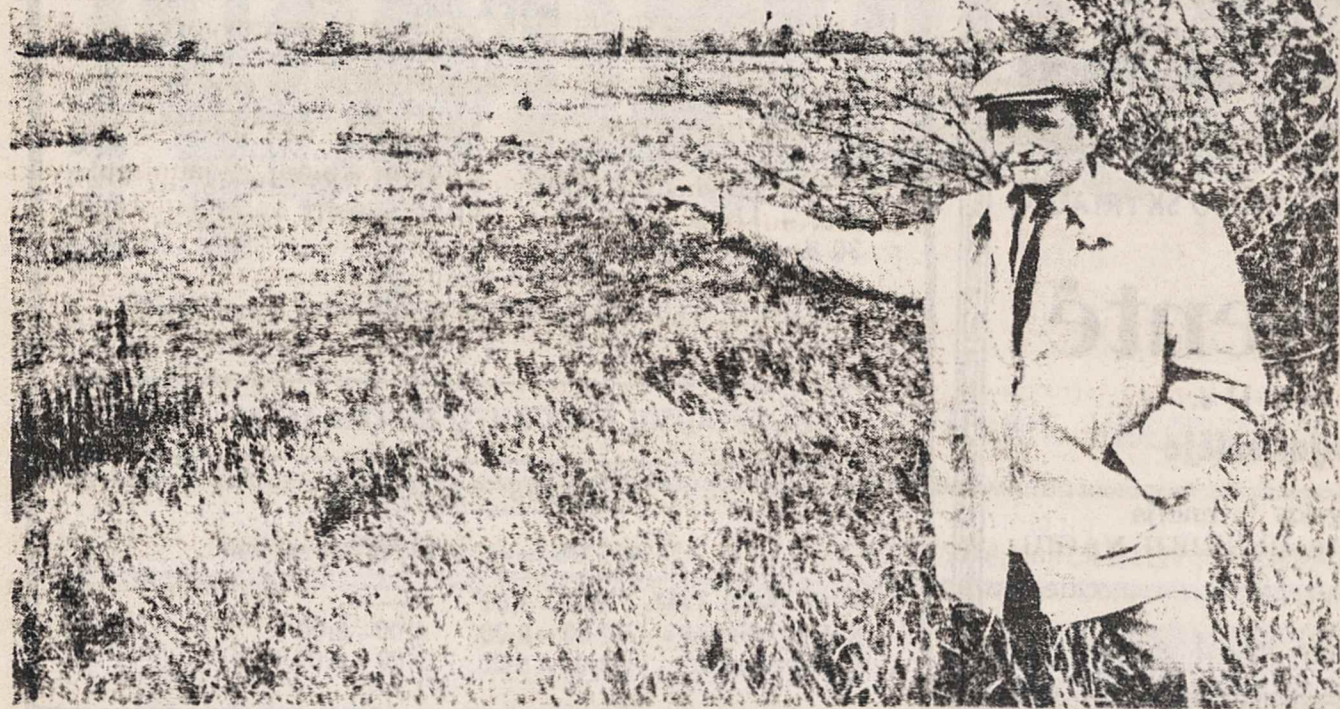
Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kalnoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias) sąskaitas.

AKTYVAI VIRŠ 38 milijonų dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

IMA UŽ:

Asmenines paskolas
nuo 11 1/2%
Sutarties paskolas
nuo 11 1/2%
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 11 1/4%
2 metų 11 1/2%
3 metų 11 3/4%
Su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ir 3 metų 10 1/2%
Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybė iki \$2,000 už santaupas laikomas sėry, čekių ir taupymo sąskaitose.

PETRAS REGINA

STATYBININKAS NORI
SUKURTI KAIMELĮ

"The Recorder and Times" laikrastyje Gananoque, Ont. žurnalistas Brian Amaron aprašo lietuvių statybininko Petro Reginos svajonę įkurti multikultūrinį kaimelį:

"Dalinį laiką dirbantis kontraktorius siūlo pastatyti multikultūrinį kaimelį, kartu su pensininkų butais, svečių namais ant 70-ties akrų ploto, esančio 1 km. į rytus nuo Gananoques miestelio (ant šv. Lauryno upės kranto).

Tai būtų parkas, kurio įkūrimas kainuotų apie 50

milijonų dolerių. Jame apie 100 vienaaukščių namų, muziejus, meno galerija, teatras ir maudykla, ugđanti įvairią Kanados etninių paveldėjimų kūrybą.

Parkas būtų tokio tipo, kaip Upper Canada Village, tik kitokios perspektyvos, dėka įvairių tautybių, kurios sudaro Kanados mozaiką.

Visas žemės plotas priklaustų kaimeliui, o jo gyventojai galėtų pirkti arba nuomoti namą.

Antrame plane numato 150-ties kambarių hotelį, kuriuo galėtų naudotis svečiai aplankantys kaimelį

ar jo gyventojus. Taip pat būtų bendra salė, mankštos patalpos, plaukiojimo baseinas ir teniso aikštės.

Jei viskas gerai seksis, Petras Regina tikisi įrengti vartus ir kelią šį pavasarį bei namų modelius.

Jis yra specialistas komercinių, industrinių bei institucinių pastatų konstrukcijoms. Pertvarkė Oxford Avenue Slaugų rezidenciją, užsakius Natūralių Išteklų ministerijai prieš 5 metus ir pastatė Prescott mieste Kanados Pakraščių apsaugos sandėlius. Tris metus dirbo inspektorium Ontario Butų ministerijoje.

...Desimt akrų ploto šiaurės rytų pusėje būtų palikta pastatyti Kryžių Kalnui, kaip kad egzistuoja Lietuvoje. Įvairios organizacijos galėtų pastatyti atitinkamus paminklus, ar kryžius, nes daugelis jų buvo sunaikinti rusų invazijos ir okupacijos laikais. Regina pasitiki, kad

galės pritraukti įvairias tautines grupes. Šis, kelių etapų projektas būtų finansuojamas vyriausybės ir finansinių įstaigų. Jis siūlo pasatyti 10 namų vienu metu, paskui užsitikrinti paskolas tęsti statyboms.

Jis prieš 2 metus patiekė miesto tarybai nupieštus planus - pirmiausiai įvesti kanalizacijos ir vandens sistemą, kuri tikėtų ir apylinkės gyventojams bei priklausytų svarinimo sistemai. Jis sakosi, jog galvojęs apie pigesnę "septic" sistemą, bet jos atsiskę, atsisvegiant į aplinkos taršą.

Petras Regina naujai miesto tarybai lapkričio mėnesį vėl patieks savo planus.

Jis nenori tuo projektu pasidaryti milijonierium, bet palikti paminklą savo senai ir naujai tėvynei ir parodyti, ką gali padaryti kad ir vienas žmogus."

Petras Regina, 67 metų amžiaus, vieną šio ploto kampą paskirtų religiniam simboliui, prisiminti komunistų okupacijos aukoms jo Baltų tėvyneje.

Gimęs Lietuvoje, imigravo į Kanadą 1944 metais. Šiuo metu turi įrengęs privatų muziejų - galeriją NEMUNAS savo namuose Chisamore Point Road."

BOSTON

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTO skyrius lapkričio mėn. 13 d. Lietuvių Piliečių D-jos salėje surengė kultūrinę popietę. Joje dalyvavo viešnios iš Kanados - dail. Anasztazija Tamošaitienė ir Aldona Veselkienė.

Pirmoje dalyje buvo gražiai sutikta naujausia LTI išleista dail. A. ir A. Tamošaičių parašyta ir iliustruota knyga "LITHUANIAN SACHES". Taip pat viešnios atsivežė ir įdomia retai matomą prijuosčių parodą.

Apie knygą kalbėjo dr. Jurgis Gimbutas.

Antroje programos dalyje poetė Vitalija Bogutaitė-Kebliene skaitė savo poeziją.

MINĖSIME ŽMOGAUS TEISIŲ DIENĄ!

Š. m. GRUODŽIO MĖN. 10 d. Montrealyje visi su automobiliais susirenka PEEL ir St. JAMES gatvių kampe CN Parking aikštėje 11 val. ryto.

Kavalkada prasideda 12 valandą. Numatyta 1:30 val. atvykti prie Sovietų Konsulato. Taip bus paminėta JUNGTINIŲ TAUTŲ ŽMOGAUS TEISIŲ DIENA. Dalyvaus ne tik pabaltiečiai, bet ir kitų pavergtų tautų atstovai.

Kviečiame visus lietuvius prisidėti!

KLB MONTREALIO APYLINKĖ

Malonu, kad laikomasi lietuviškosios tradicijos. Nė viena mūsų liaudies apyvoka ar meninis darbas nėra apsiėjęs be dainų, pasakų, o poezija yra gal tik nedainuota - daina.

Vakaras pavyko labai gerai ir visi atsigaivino prisiminę ir pamatę mūsų liaudies meno turtus ir pačias to meno išstvermingas puoselėtojas.

BALFAS metų pabaigai artėjant, pradėjo savo vaju spalio mėnesį. Spalio 30 d. buvo aukojamos mišios už gyvus ir mirusius BALFO RĖMĖJUS Šv. Petro Lietuvių Parapijos bažnyčioje.

LITUANISTINĖ MOKYKLAI tėvų komiteto iniciatyva rengia BANKETĄ lapkričio mėn. 26 d. Lietuvių Piliečių D-jos salėje.

Pirmą kartą Bostone ta proga bus surengtas humoro vakaras. Programoje - suvaidinti rinktiniai

Žilinskaitės feljetonai.

Tai tradicinis Mokyklos vakaras, skiriamas jos veiklai paremti.

J. KAČINSKO KŪRINIŲ KONCERTAS

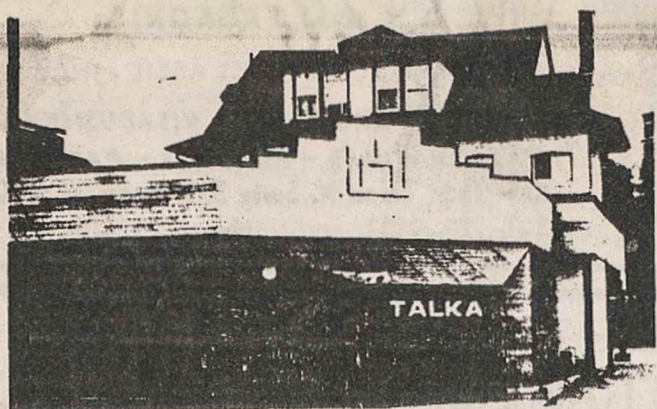
Gruodžio mėn. 4 d., sekmadienį, 2 val.p.p. rengiamas kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko kamerinių ir vokalių kūrinių koncertas.

Programą atliks Berklee Muzikos Kolegijos 35 asmenų koncertinis choras, Berklee varinių instrumentų ansamblis, trys instrumentalistai iš New England konservatorijos, prof. M. Mervuglio ir solistė Ona Aleksaitė. Kompozitorius taip pat atliks keletą kūrinių.

"SODAUTO" Ansamblis, vad. Gitos Kupčinskienės, intensyviai repetuoja savo originalią etnografinę programą, besiruošdamas gastrolėms.

"NL" redakcijoje ruošiamas sekantis numeris.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
- įsikūręs nuosavyse namuose -HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
"TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 27 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

Indėlius (P.C.A.)	3 %
santaupas	6.5%
kašd. pal. taupymo s-lą ..	6 %
90 dienų indėlius	9 %
1 m. term. indėlius	10.25%
1 m. term. ind. mėn. pal.	9.75%
3 m. term. indėlius	10.5%
RRSP ir RRIF (pensijos)	8 %
RRSP ir RRIF 1 m.	10.25%
RRSP ind. 3 m.	10.5%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas	13.5%
nekiln. turto pask. 1 m.	11.75%
nekiln. turto pask. 3 m.	12.5%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.	
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000.	
ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais - nuo 10 val. r. iki 1 val. p.p.; penktadieniais - nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais - nuo 9 val. r. iki 12 val. r. Liepos - rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

Dino

VALYKLA
SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE);
- ZOMŠAS

495-800 AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Vile Emard
766-2667

Maurice Electric Ltee

ENTREPRENEUR
ÉLECTRICIEN ELECTRICAL
CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLION
LASALLE, QUÉ. H8P2C5

TEL: 366-5484

PASTATŲ KANALIZACIJOS VALYMO SPECIALISTAS (CMG)

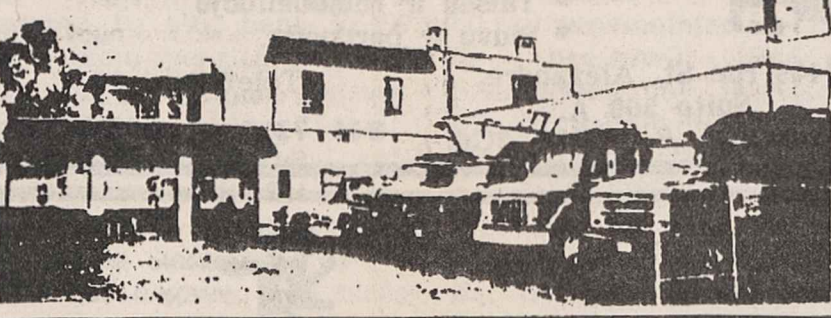
ir VAMZDŽIŲ (PLUMBING) TVARKYMO
REGISTRUOTA ĮSTAIGA

atlieka darbus, kreipiantis į COSTA, Tel.: 733-9878

GUY
RICHARD
ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogodengys
GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja.
Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

V. Bačėnas

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1

Kreiptis: V. BAČENAS, Tel.: (416)-593-0600.

iki 11 val. r. ir po 6 val.p.p. Tel: (416)-245-

AUDRA
Travel
CORPORATION

"NAUJAMETINĖ"

gruodžio 27/88 - sausio 10/89
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE kaina - \$2100 Kan.

"VASARIO 16-TOJI"

vasario 10-21
(Vilnius-Kaunas-Druskininkai)
AIR FRANCE kaina - \$1989 Kan.

"PAVASARINĖ"

gegužės 14-26
(Vilnius-Kaunas)
FINAIR kaina - \$2100 Kan.

"ŠVENTINĖ"

birželio 30 - liepos 16
(Vilnius-Kaunas-Klaipėda)
FINAIR kaina - \$2600 Kan.

"JUBILIEJINĖ"

liepos 14-25
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE kaina - \$2220 Kan.

"GINTARINĖ PALANGA"

rugpjūčio 11-27
(Palanga)
FINAIR kaina - \$2350 Kan.1989 m.
kelionės
LIETUVA

"SKAMBA, SKAMBA KANKLIAI!"

Gegužės 26 - birželio 6
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE kaina - \$2100 Kan.

"GEGUŽINĖ"

Gegužės 26 - birželio 12
(Vilnius-Kaunas-Klaipėda)
AIR FRANCE kaina - \$2600 K.

"ŽOLINĖ"

Rugpjūčio 11-20
(Vilnius-Kaunas)
FINAIR kaina - \$1999 Kan.

"BOBU VASARA"

Rugsėjo 6-19
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE kaina - \$2150 K.

"RUDENINĖ"

Spalio 6-17
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE kaina - \$1999 K.

[kelionės kainą įskaityta: pilna kelionės kaina, mokesčiai, vizos mokesčiai, kelionės, sveikatos, gyvybės ir bagažo drauda. Visos kelionės lydimos patyrusių palydovų. Kainos garantuojamos - įmokėjus visus pinigus. Vietos garantuojamos - įmokėjus \$300 rankpinių. (Po naujų metų numatomas kelionių kainų pakėlimas).

KVIEČIAME UŽSISAKYTI KELIONĘ DABAR!

Skambinkite: tel. (416) 769-2500. TELEX: 06-967812 FAX: (416) 763-6279

Rašykite: 2100 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1M7, Kanada

Registracijos numeriai: 2559030 ir 2475068

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

montreal

MIRUSIEJI:

● PETRAS JOTKUS, 77 m., mirė ir palaidotas iš Šv. Kazimiero Parapijos bažnyčios Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko žmona, dukta ir sūnus su šeima bei kiti artimieji.

● PETRAS BELECKAS, 84 m. amžiaus, mirė Globos namuose, Longueil. Palaidotas iš AV Parapijos bažnyčios.

● LIUDVIKA PALUBINSKIE NĖ, 87 m., mirė staigiai susirgusi. Liko giminės Montrealyje, JAV ir Lietuvoje. Palaidota iš AV Parapijos bažnyčios. Užuojauta mirusių artimiesiems.

● A. J. IŠGANAIČIAI, mirus a.a. Petriui Beleckui, vietoje gėlių, paaukojo \$40,- "NL" savaitraščiui. Nuoširdus AČIŪ. "NL"

● ANTANAS ČEPULIS, "NL" valdybos narys, paaukojo "NL" Redakcijai laiptams kilimą ir pritaikė jį taip, kad žiemą būtų saugu jais vaikščioti. Nuoširdžiai dėkojame!

● Montrealio lietuvių AUKSINIO AMŽIAUS KLUBAS "RŪTA" ruošia BAZARĄ gruodžio mėn. 3 d., šeštadienį, nuo 10 val. r. iki 8 val. vakaro ir gruodžio mėn. 4 d. sekmadienį nuo 10 val. r. iki 4 val. p.p. Seselių Namuose. Bus kalėdinių dovanų išpardavimas ir loterija. Veiks kavinė. Kviečiame atvykti! Klubas "RŪTA"

● PAKRIKŠTYTA AV Parapijos bažnyčioje Astos ir Lino Staškevičių dukrelė Alinos-Danutės vardais.

PARENGIMU KALENDORIUS

● GRUODŽIO mėn. 4 d. - Supažindinimas su dail. A. ir A. Tamošaičių knyga "Lithuanian Sashes". Rengia "Vaivorykštė".

● GRUODŽIO mėn. 11 d. - POPIETĖ su poetu Henriku NAGIU, KLK Moterų D-jos METINĖ ŠVENTĖ-PIETŪS.

● GRUODŽIO mėn. 31 d. - Naujų Metų sutikimas. Rengia L.K. Mindaugo Šaulių Kuopa.

● KALĖDINĖS EGLUTĖS programoje statomą vaidinimą parašė Marytė Adamonytė ir Rasa Šoliūnaitė-Paskočimienė.

● NORINTIEJI UŽSISAKYTI BILJETUS į Naujų Metų sutikimą, kurį rengia L.K. Mindaugo Šaulių Kuopa AV Parapijos salėje, prašomi jau dabar kreiptis į Augustiną Mylę tel: 365-0353 arba sekmadieniais AV Parapijos salėje, po pamaldų.

● LAIKAS užsisakyti šventinius sveikinius "NL" specialioje laidoje.

PASKUTINIS šių metų "NL" numeris pasirodys gruodžio mėn. 14 dieną.

SEKANTIS numeris, spaustuvei baigus atostogas, bus išleistas 1989 m. sausio mėn. 5 dieną.

Užsisakyti sveikinius galima "NL" Redakcijoje, pas administratorių Augustiną Mylę, AV Kioske sekmadieniais, pas Juozą Šiaučiu.

Dėkojame iš anksto už jūsų dėmesį. "NL"

● AV KIOSKE jau galima gauti naujų, šventinių, lietuvių dailininkų sukurtų, sveikinimo kortelių.

● "NL" Valdybos posėdis vyks GRUODŽIO 2 d., 6 val. v., Redakcijos patalpose.

MONTREALIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS KALĖDŲ EGLUTĖ

vyks GRUODŽIO 18 d. po 11 val. mišių, Aušros Vartų parapijos salėje. PROGRAMOJE: • "Tomas ir stebuklingos pupos" - vaidina vaikai • Kalėdų senis su dovanomis Po programos - Lengvi pietūs - karštos dešrelės. ĮEJIMAS: Suaugusiems \$5.- vaikams -\$1.- MALONIAI KVIEČIAM! VISI! MLM

KLK MOTERŲ DRAUGIJOS MONTREALIO SKYRIAUS

Metinė Šventė

vyks š.m. GRUODŽIO mėn. 11 d. Aušros Vartų parapijos salėje • 11 val. r. - Šv. Mišios Draugijos intencija • 12 val. - POPIETĖ su poetu HENRIKU NAGIU PIETŪS ir KAVUTĖ ĮEJIMO AUKA \$10.- kviečiame visus! VALDYBA

● Mūsų iškiliųjų tautodailininkų A. ir A. Tamošaičių knyga "LITHUANIAN SASHES" bus galima įsigyti supažindinime su šia knyga, kurį ruošia "Vaivorykštė".

● G. BALAIŠIENĖ, einant gatve, užklupo chuliganas, norėdamas atimti rankinuką. Ji parkrito ant šaligatvio ir susilaužė ranką. Policija ieško nusikaltėlių.

● Petronėlė MILERIENĖ išvyko ligoninėn patikrinti sveikatos. Ilgametei mūsų skaitytojai linkime viso geriausio.

SKIEPAI NUO GRIPO Skiepai nuo gripo yra

duodami veltui vyresniems kaip 65 m. amžiaus, diabetikams, chroniškai sergantiems širdies, inkstų ar kvėpavimo sutrikimo ligomis, nes gripo virusai gali juos stipriai susargdinti.

Kadangi virusai keičiasi kasmet, rekomenduojama įsikiepyti taip pat kasmet.

Skiepai gerai veikia, jeigu gaunami prieš gripo sezono pradžią.

Skiepus galima gauti gydytojų kabinetuose, medicininėse klinikose ir vietiniuose "community service centres"-CLSC. Jeigu dar neįsikiepijote- paskubėkite.

Geriausio šviežio pieno gaminiai

- JOGURTAI • GRIETINĖS IR VARŠKĖS SŪRIAI
- RŪGŠTI GRIETINĖ • VARŠKĖ
- SKYSTAS JOGURTAS

NAUJAS PRODUKTAS! "TZATZIKI" - jogurto padažas, tinkamas tepimui.

GALITE PASITIKĖTI mūsų produktų KOKYBE ir SKONIU

Pamėginkite naują natūralų "BIOBEST" jogurtą, pagamintą naudojant *Acidophilus* ir *Bifidum* bakterijų kultūras. 100 gr. turintį tik 63 kalorijas.

ASTRO gaminiai parduodami geros kokybės pieno produktų skyriuose Astro Dairy Products, Ltd., 1936-32 th Ave., Lachine, tel: 631-0982.

Dr. PHILIP STULGINSKI D.D.S. DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS 8606 Centrale, kampus 45-th Ave., Suite 209, Que., H8P 1N5 Tel.: 364-4658

Dr. Gaetan BÉRARD, D.M.B. Dantų gydytojas - chirurgas 466 A. boul. des Laurentides Pont Vieu, Laval, H7G 2V1 (Prie boul. Concorde) Skambinti Tel: 662-1177

Dr. JONAS MALISKA Tel.: 866-8235 Dr. MICHEL HUYNH Tel.: 866-9297 D.D.S. DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI 1440 St. Catherine St. W. Suite 600 Montreal, P.Q. H3G 1S5

M. CUSSON VAISTINĖ 7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2 Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v. Šeštadieniais: nuo 9 r. - 9:30 v.v. Sekmadieniais: nuo 10 r. - 9:30 v.v. Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

DR. A. S. POPIERAITIS B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c) MEDICAL ARTS BUILDING 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L5 Tel.: 931-4024

Notarai J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS Suite 1143, Sun Life Building 1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6 Tel. (514) - 871-1430

PARDUODAME APARATŪRĄ, TINKAMĄ LIETUVAI: video kameras, video įrašymo aparatus, televizijos, radijo, magnetofonus, bevielius telefonus gausite papigintomis kainomis pas: R/C LEON SERVICE, 5887 Sherbrooke St. W. Telef.: 488-3363. Aparatai yra šių firmų: Toshiba, Akai, Aiwa, National Panasonic M7, GVC, NEC, Sony, Sanyo.

"ADAMS" RESTORANAS 7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q. Tel.: 365-8666 Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

Maurice Kaplan KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- * Saugojimas vasaros laiku (Storage)
- * Taisau ir remodeliuoju
- * Siuvu ir parduodu.

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A. Montreal, P.Q. H3A 2G6 Telefonai: 844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

5220 Queen Mary Rd. Suite 8 TONY LAURINAITIS Montreal, P.Q. H3W 1X5 Tel.: 481-6608

PORTRAITS PASSEPORT - COMMERCIAL MARIAGE - WEDDINGS

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE ST, MONTREAL QUE H4E 2A8 Tel: 766-5827; 766-5830 Skyrius: 3907 A Rosemont Blvd.

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI AKTYVAI VIRŠ \$25,000,000 REZERVAS VIRŠ \$1,000,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ... 10 1/4% TAUPYMO - specialios 5 1/4% TERM. INDĖLIUS: TAUPYMO - su gyv. dr. 5 1/4% 1 metų..... 9 1/4% TAUPYMO - kasdieninės.. 5 % 180 d. - 364 d. 8 1/2% EINAMOS 4 1/2% 120 d. - 179 d. 8 1/4% RRSP ir RRIF term. 10 1/4% 60d. - 119 d. 8 % RRSP ir RRIF taup..... 6 1/2% 30 d. - 59 d. 7 1/4%

IMA UŽ:

NEKILN. TURTO nuo 11 1/4% ASMENINĖS nuo 12 1/4%

VĒLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	3907 Rosemont
Pirm. Antr. Treč.	9:00 - 3:00	-----
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00	4:00 - 8:00
Pentadieniais	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00

RESTORANAS KOSTAS

Specialybė - "BROCHETTERIE" -

RECEPTION HALL, tinkama banketams ir kitiems susibūrimams. ĮVAIRŪS GĖRIMAI. 6201 Bannantyne Ave., Verdun, P.Q., H4H 1J4. Rezervacijai skambinti: 768-2707 arba 768-9198.

Dodge Chrysler Camions Dodge Trucks

LASALLE AUTOMOBILE INC.

- * Automobilių nuoma
- * Naujų ir varėtų pasirinkimas
- * Pardavimas
- * Aptarnavimas

366-7818

1050 Lapierre coin La Verendrye

Member

Foto M.L.S. SISTEMA

D. N. BALTRUKONIS

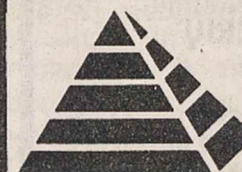
IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS 445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS Tel. Bus.: 722-3545 C. I. B. Res.: 256-3355

GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC. 3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1J7

FINANCIAL SERVICES & INSURANCE

PETER SODO ir JOHN POLCARI Profesiniai patarnavimai finansų reikalais:

Annuities R.R.S.P.*Finansų ir mokesčių planavimas 4999 St. Catherine St. West, Suite 450, Westmount, H3Z 1T3 Tel: 481-0311

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ 6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. HIT 3A6 ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B. TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & COTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ 3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5 Telefonas: 721-9496